Alles telt

www.allestelt.nl

9 789006 632859

Alles telt antwoordenboek 7a

Reken-wiskundemethode voor het basisonderwijs

Alles telt

antwoordenboek

leerlingboek en werk schrift

7a

ThiemeMeulenhoff

1 **Hoeveel kost het samen?**

En met het espressoapparaat erbij?

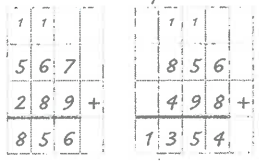

Samen bespreken.

2 **Hoeveel kost het samen?**

a De tandenborstel en de telefoon. € 48 + € 86 = € 134
b De mp3-speler en de tandenborstel. € 158 + € 48 = € 206
c De tv en de telefoon. € 749 + € 86 = € 835
d Het espressoapparaat en de mp3-speler. € 498 + € 158 = € 656

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar. Denk aan de komma's.

a
€ 0,48 + € 0,67 = € 1,15
€ 0,72 + € 0,59 = € 1,31
€ 0,84 + € 0,78 = € 1,62
€ 0,65 + € 0,86 = € 1,51

b
€ 1,47 + € 0,75 = € 2,22
€ 1,82 + € 0,89 = € 2,71
€ 2,36 + € 0,85 = € 3,21
€ 3,57 + € 0,66 = € 4,23

c
€ 1,46 + € 1,55 = € 3,01
€ 1,63 + € 2,48 = € 4,11
€ 2,45 + € 3,77 = € 6,22
€ 5,68 + € 3,54 = € 9,22

d
€ 5,25 + € 5,86 = € 11,11
€ 7,44 + € 5,98 = € 13,42
€ 6,28 + € 8,83 = € 15,11
€ 7,94 + € 6,39 = € 14,33

4 **Optellen en afronden.**
Rond af op een honderdtal.

a
507 + 95 is iets meer dan 600
289 + 115 is iets meer dan 400
245 + 159 is iets meer dan 400
71 + 743 is iets meer dan 800

b
56 + 343 is iets minder dan 400
327 + 271 is iets minder dan 600
444 + 255 is iets minder dan 700
237 + 561 is iets minder dan 800

1 **Zoek groepjes van 2 getallen die samen 500 zijn.**

413 324 237 93 351 387 176 454 87 238

237 + 263, 454 + 46, 176 + 324, 221 + 279, 407 + 93, 342 + 158, 387 + 113, 149 + 351, 238 + 262, 413 + 87

342 263 46 221 149 262 113 158 279 407

2 **Reken de kilometerstand uit.**

Neem de tabel over en vul in.

	a		b		c		d	
kilometerstand 's morgens	86	75	152	244	645	387	946	1269
gereden (in km)	46	58	69	77	176	234	276	378
kilometerstand 's avonds	132	133	221	321	821	621	1222	1647

3 **Hoeveel koffie zit er in het vak?**
Hoeveel kosten de pakken samen?
Neem de tabel over en vul in.

		hoeveel kilo koffie?	hoeveel kosten de pakken samen?
a	vak 1	50 kg	€ 390
b	vak 2	45 kg	€ 448,20
c	vak 3	49½ kg	€ 433,62

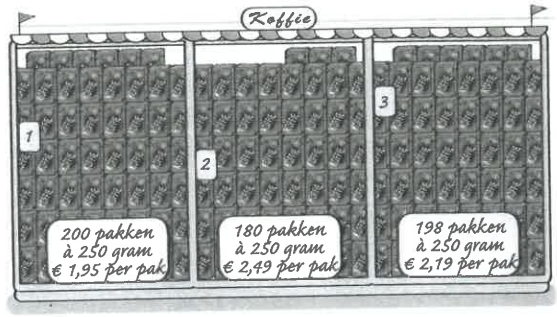

4 **Reken met verhoudingen.**
Op een school zitten 320 kinderen.

a 1 op de 2 kinderen heeft een fiets.
Hoeveel kinderen van de school hebben een fiets?

1	2	...	...	...	160
2	4	...	...	...	320

b 1 op de 4 kinderen heeft thuis een computer.
Hoeveel kinderen van de school hebben thuis een computer?

1	2	...	...	...	80
4	8	...	...	...	320

c 1 op de 10 kinderen heeft een Playstation.
Hoeveel kinderen van de school hebben een Playstation? 32

d 16 kinderen van de school hebben een mobiele telefoon.
Dat is 1 op de 20 kinderen.

22 blok 3 les 1 en 2

1 **Reken uit op de korte manier.**

a	134 + 67 = 201	156 + 86 = 242	149 + 72 = 221	b	243 + 198 = 441	286 + 154 = 440	349 + 277 = 626
c	1856 + 361 = 2217	1742 + 271 = 2013	1229 + 881 = 2110	d	3241 + 1598 = 4839	2857 + 6605 = 9462	3049 + 4873 = 7922

2 **Vul aan.**

a

98	89	9	8	
+2	+11	+91	+92	
100				

b

998	98	908	989	
+2	+902	+92	+11	
1000				

c

9999	9990	9900	9090	
+1	+10	+100	+910	
10 000				

3 **Hoeveel procent is het?**
Trek een lijn tussen de verhouding en het percentage.

a

1 van de 2	25%
1 van de 4	20%
1 van de 10	50%
1 van de 5	10%

b

2 van de 4	40%
3 van de 10	30%
2 van de 5	100%
2 van de 2	50%

c

3 van de 4	5%
1 van de 20	20%
5 van de 25	75%
9 van de 12	75%

4 **Teken de wijzers in de klokken.**
Teken op de klokken de tijd 1 kwartier later dan op de digitale wekkers.

a

b

c

d

88 blok 3 les 3

1 **Hoeveel tubes tandpasta?**

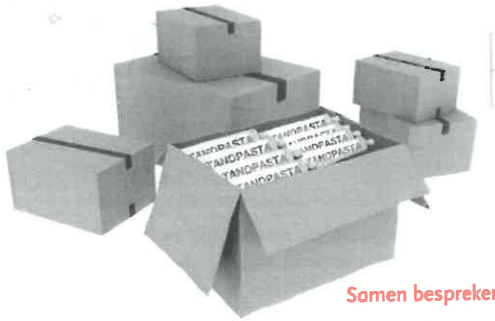

maandag	
Voorraad: 1553 tubes	
Verkocht: 378 tubes	

	4	14	13
1	5	5	3
	3	7	8 –
1	1	7	5

vrijdag	
Voorraad: 732 tubes	
Verkocht: 245 tubes	

6	12	12	
7	3	2	
2	4	5	–
4	8	7	

Samen bespreken.

2 **Hoeveel is er over?**
Neem de tabel over en vul in.

voorraad	131	124	312	457
verkocht	58	57	197	268
over	73	67	115	189

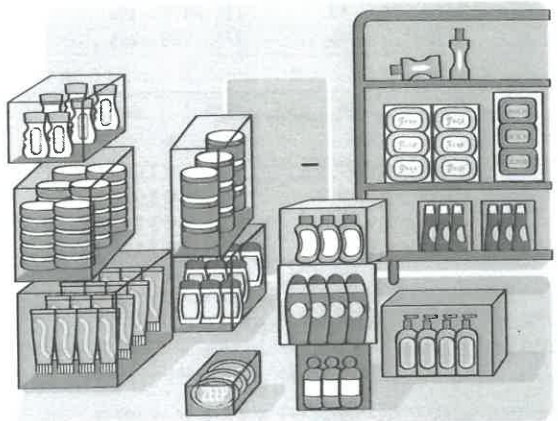

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
€ 1,15 – € 0,78 = € 0,37
€ 1,14 – € 0,75 = € 0,39
€ 1,61 – € 0,84 = € 0,77
€ 1,24 – € 0,77 = € 0,47

b
€ 2,38 – € 1,49 = € 0,89
€ 2,12 – € 1,45 = € 0,67
€ 3,22 – € 1,46 = € 1,76
€ 4,41 – € 2,54 = € 1,87

c
€ 8,14 – € 3,65 = € 4,49
€ 5,36 – € 3,67 = € 1,69
€ 7,84 – € 5,98 = € 1,86
€ 13,25 – € 9,59 = € 3,66

4 **Aftrekken en afronden.**
Rond af op een honderdtal.

a
900 – 398 is iets meer dan 500
1700 – 599 is iets meer dan 1100
750 – 349 is iets meer dan 400
1920 – 519 is iets meer dan 1400

b
700 – 602 is iets minder dan 100
1200 – 202 is iets minder dan 1000
550 – 153 is iets minder dan 400
1360 – 464 is iets minder dan 900

werkschrift blz. 23 maatschrift blz. 4 en 5 computer

1 Hoeveel is er verkocht?

	a		b		c		d	
voorraad 's morgens	125	114	241	344	463	533	1114	1308
verkocht	39	78	179	167	176	178	627	529
voorraad 's avonds	86	36	62	177	287	355	487	779

2 Reken uit.

Zet de getallen onder elkaar.

a
227 – 188 = 39
343 – 176 = 167
251 – 168 = 83
374 – 179 = 195

b
243 – 56 = 187
381 – 83 = 298
334 – 178 = 156
473 – 188 = 285

c
511 – 186 = 325
735 – 248 = 487
1828 – 179 = 1649
1623 – 275 = 1348

d
1414 – 1089 = 325
1524 – 1088 = 436
1062 – 278 = 784
2042 – 1265 = 777

3 Vul aan tot de volgende euro.

a
€ 0,99 + € 0,01
€ 0,90 + € 0,10
€ 1,70 + € 0,30
€ 9,97 + € 0,03

b
€ 2,02 + € 0,98
€ 3,02 + € 0,98
€ 3,20 + € 0,80
€ 7,50 + € 0,50

c
€ 7,05 + € 0,95
€ 9,98 + € 0,02
€ 9,89 + € 0,11
€ 7,66 + € 0,34

4 Hoeveel centimeter is het?

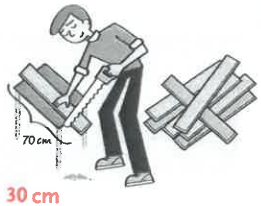

a $\frac{1}{2}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is dit? 35 cm
$\frac{1}{10}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is dit? 7 cm

b $\frac{3}{7}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is dit? 30 cm
$\frac{1}{5}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is dit? 14 cm

c $\frac{4}{7}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is er over? 30 cm
$\frac{3}{5}$ deel is afgezaagd.
Hoeveel centimeter is er over? 28 cm

d Een plank kan in 2, 3, 5 en 7 gelijke stukken gezaagd worden die allemaal hele centimeters lang zijn. Wat is de kortste plank waarmee je dit kunt doen? 210 cm

5 Reken uit onder elkaar.

a
91 : 7 = 13
56 : 4 = 14
54 : 3 = 18
95 : 5 = 19

b
162 : 9 = 18
112 : 7 = 16
112 : 8 = 14
114 : 6 = 19

c
132 : 6 = 22
225 : 9 = 25
216 : 8 = 27
182 : 7 = 26

d
274 : 8 = 34 r 2
377 : 7 = 53 r 6
400 : 9 = 44 r 4
251 : 4 = 62 r 3

werkschrift blz. 23 computer

1 Reken uit op de korte manier.

a
125 − 37 = 88
116 − 49 = 67
104 − 35 = 69

b
253 − 177 = 76
241 − 176 = 65
322 − 188 = 134

c
1465 − 387 = 1078
1307 − 118 = 1189
2811 − 524 = 2287

d
1417 − 548 = 869
1202 − 639 = 563
1044 − 457 = 587

2 Trek af.

a

100			
− 1	− 10	− 11	− 22
99	90	89	78

b

1000			
− 1	− 10	− 110	− 111
999	990	890	889

c

10 000			
− 1	− 10	− 100	− 1001
9999	9990	9900	8999

3 Vul in.

a

:	5	25	50	100
200	40	8	4	2

b

:	5	25	50	100
9000	1800	360	180	90

c

:	1000	500	250	25
7000	7	14	28	280

d

:	1000	500	250	200
60 000	60	120	240	300

4 Vul in.

a

×	1	0,1	2	0,2
5	5	0,5	10	1
7	7	0,7	14	1,4
9	9	0,9	18	1,8
8	8	0,8	16	1,6

b

×	9	3	6	5
2	18	6	12	10
0,2	1,8	0,6	1,2	1
4	36	12	24	20
0,4	3,6	1,2	2,4	2

c

×	2	4	20
1,5	3	6	30
2,5	5	10	50
0,25	0,5	1	5
1,01	2,02	4,04	20,2

1 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
135 + 186 = 321
164 + 157 = 321
186 + 135 = 321
144 + 177 = 321

b
543 + 278 = 821
426 + 484 = 910
384 + 339 = 723
336 + 485 = 821

c
1168 + 353 = 1521
1259 + 246 = 1505
764 + 1278 = 2042
436 + 1787 = 2223

d
3483 + 457 = 3940
4869 + 242 = 5111
2348 + 1173 = 3521
1567 + 1184 = 2751

2 **Hoeveel moeten ze betalen?**
a Dorine koopt een jas en een trui. € 262,00
b Kim koopt een sjaal en een muts. € 24,90
c Jessica koopt een jas en een sjaal. € 217,95
d Famke koopt alles. € 286,90

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
136 – 57 = 79
143 – 87 = 56
124 – 67 = 57
163 – 84 = 79

b
256 – 178 = 78
212 – 146 = 66
244 – 165 = 79
271 – 193 = 78

c
346 – 177 = 169
455 – 166 = 289
512 – 244 = 268
734 – 356 = 378

d
1045 – 469 = 576
1234 – 646 = 588
1342 – 578 = 764
1533 – 747 = 786

4 **Reken uit.**

a
Julia leest een boek met 143 bladzijden.
Zij heeft al 67 bladzijden gelezen.
Hoeveel bladzijden moet zij nog lezen? 76

b
Boris brengt 252 folders rond. Als hij weer thuiskomt, heeft hij er nog 65 over.
Hoeveel heeft hij er al rondgebracht? 187

c
Bedenk zelf een rekenverhaaltje waarin je de getallen 711 en 465 van elkaar moet aftrekken.
711 – 465 = 246. Meer antwoorden.

5 **Handig rekenen.**

a
29 + 31 = 60
99 + 100 + 101 = 300
50 + 50 + 50 + 50 = 200
11 + 11 + 11 + 11 = 44

b
99 + 99 + 99 + 99 + 99 = 495
98 + 99 + 100 + 101 + 102 = 500
332 + 411 + 100 + 68 + 189 = 1100
880 + 990 + 1000 + 10 + 120 = 3000

c
400 – 44 = 356
300 – 33 – 34 = 233
700 – 69 – 70 – 71 = 490
800 – 43 + 88 – 44 = 801

d
500 – 55 – 55 – 55 – 55 = 280
600 – 66 – 66 – 66 – 66 = 336
1000 – 98 – 99 – 100 – 101 = 602
500 – 57 + 63 – 58 + 62 = 510

6 **Zet de gewichten van licht naar zwaar.**
a 5 g, 50 g, 150 g, 0,5 kg, 4000 g, 5 kg, 20 kg.

20 kg	5 kg	5 g	0,5 kg	50 g	4000 g	150 g

b Rond kilogrammen eerst af op hele of halve tonnen.

auto	1512 kg	ambulance	3295 kg
vrachtschip	17 200 ton	tram	49 644 kg
jumbojet	359 ton	caravan	516 kg
touringcar	17 889 kg		

516 kg ($\frac{1}{2}$ ton), 1512 kg (1 $\frac{1}{2}$ ton), 3295 kg (3 $\frac{1}{2}$ ton), 17 889 kg (18 ton), 49 644 kg (49 $\frac{1}{2}$ ton), 359 ton, 17 200 ton.

7 **Kies de goede maat.**
Kies uit:

2 m	40 kg	0,3 l	6 m	350 kg	60 l	1 l	80 cm

a Welke maat hoort erbij? 1: 40 kg; 2: 2 m; 3: 0,3 l; 4: 1 l; 5: 60 l; 6: 6 m; 7: 80 cm; 8: 350 kg
b Zet de voorwerpen bij elkaar met dezelfde soort maateenheid. Lengte: 7, 2, 6; gewicht: 1, 8; inhoud: 3, 4, 5
c Schat bij alle plaatjes wat het gewicht, de lengte en de inhoud in werkelijkheid is. Meer antwoorden.

8 **Reken uit.**
Rond de gewichten af.
Deze auto weegt 1515 kg.

a Hoeveel kilogram is dat meer dan 1 ton? 515 kg
b Rond het gewicht af naar halve tonnen. 1 $\frac{1}{2}$ ton
c Er zitten 4 volwassenen in de auto. Hoeveel weegt de auto dan ongeveer? Kies het goede antwoord.
1. 1600 kg
2. 1800 kg
3. 2 ton
d Bij een brug staat een bord met MAXIMAAL DRAAGVERMOGEN 2 TON. Mag je met deze auto met 2 volwassenen, een volle tank van 60 liter en 4 koffers van 18, 13, 20 en 22 kg over de brug? Waarom wel of niet? Reken het uit. Ja, de auto mag de brug over.

even snel blz. 116 - 119 verder blz. 120 - 123 plus blz. 124 - 127 computer

1 **Reken uit.**

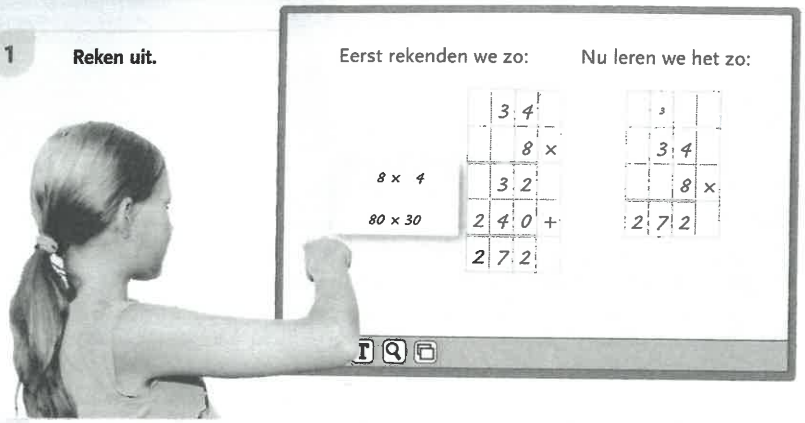

Anouk moet 34 pagina's 8 keer kopiëren.
Hoeveel kopieën maakt zij? Samen bespreken.

2 **Reken uit.**
Evelien moet 132 bladzijden 4 keer kopiëren.
Hoeveel kopieën maakt zij? Samen bespreken.

Eerst rekenden we zo:

4 × 2
4 × 30
4 × 100

Nu leren we het zo:

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a 3 × 67 = 201 b 7 × 54 = 378 c 3 × 164 = 492 d 7 × 272 = 1904

4 **Schatten en uitrekenen.**
Met welke som kun je het antwoord het best schatten?

4 × 59 schat je met 4 × 60 = 240
3 × 198 schat je met 3 × 200 = 600

a 3 × 31 3 × 30 = 90 (93)
5 × 97 5 × 100 = 500 (485)

b 7 × 48 7 × 50 = 350 (336)
5 × 32 5 × 30 = 150 (160)

c 7 × 59 7 × 60 = 420 (413)
8 × 87 8 × 90 = 720 (696)

d 6 × 202 6 × 200 = 1200 (1212)
4 × 249 4 × 250 = 1000 (996)

1 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar en reken de sommen zo kort mogelijk uit.

a 7 × 18 = 126
3 × 19 = 57
6 × 14 = 84
8 × 16 = 128

b 4 × 23 = 92
9 × 24 = 216
7 × 36 = 252
8 × 42 = 336

c 3 × 142 = 426
5 × 161 = 805
7 × 113 = 791
4 × 223 = 892

d 8 × 276 = 2208
9 × 186 = 1674
7 × 338 = 2366
6 × 366 = 2196

2 **Handig rekenen.**

a 4 × 13 = 52
10 × 13 = 130
40 × 13 = 520
4 × 130 = 520

b 3 × 26 = 78
30 × 26 = 780
7 × 26 = 182
70 × 26 = 1820

c 4 × 64 = 256
40 × 64 = 2560
8 × 64 = 512
80 × 64 = 5120

d 9 × 37 = 333
90 × 37 = 3330
100 × 37 = 3700
190 × 37 = 7030

3 **Hoeveel is het samen?**
Wat is het verschil?

a

kaas	worst	het kost samen	verschil
€ 4,05	€ 4,50	€ 8,55	€ 0,45
€ 4,05	€ 5,04	€ 9,09	€ 0,99
€ 4,50	€ 5,04	€ 9,54	€ 0,54

b

kaas	worst	het kost samen	verschil
€ 12,35	€ 13,25	€ 25,60	€ 0,90
€ 15,32	€ 13,52	€ 28,84	€ 1,80
€ 23,51	€ 32,15	€ 55,66	€ 8,64

c

kaas	worst	het weegt samen	verschil
2,45 kg	2,35 kg	4,80 kg	0,10 kg
6,64 kg	7,39 kg	14,03 kg	0,75 kg
3,85 kg	4,66 kg	8,51 kg	0,81 kg

4 **Bereken de korting.**

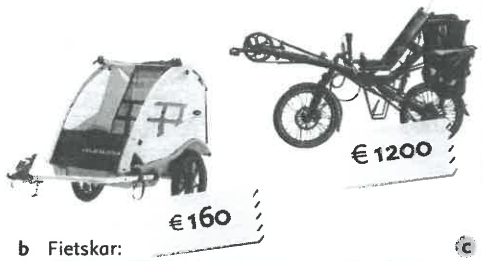

a Fiets:

% korting	korting	nieuwe prijs
50%	€ 600	€ 600
10%	€ 120	€ 1080
20%	€ 240	€ 960
25%	€ 300	€ 900

b Fietskar:

% korting	korting	nieuwe prijs
50%	€ 80	€ 80
10%	€ 16	€ 144
25%	€ 40	€ 120

c Fietskar:

% korting	korting	nieuwe prijs
5%	€ 8	€ 152
15%	€ 24	€ 136
30%	€ 48	€ 112

24 blok 3 les 6 en 7

1 **Reken uit op de korte manier.**

a
- 31 × 4 = 124
- 53 × 3 = 159
- 42 × 6 = 252

b
- 67 × 7 = 469
- 49 × 6 = 294
- 75 × 7 = 525

c
- 126 × 3 = 378
- 154 × 4 = 616
- 174 × 6 = 1044

d
- 276 × 7 = 1932
- 348 × 6 = 2088
- 521 × 8 = 4168

2 **Maak met de cijfers het grootste en het kleinste getal.**

a

cijfers	grootste getal	kleinste getal
1537	7531	1357
4082	8420	2048
6381	8631	1368
4040	4400	4004

b

cijfers	grootste getal	kleinste getal
37491	97 431	13 479
46058	86 540	40 568
50404	54 400	40 045
38011	83 110	10 138

c Maak het grootste en het kleinste getal met 10 verschillende cijfers. 9 876 543 210 en 1 023 456 789

3 **Welk getal komt ervoor?**
Vul in.

a

99	100
999	1000
1989	1990
1999	2000

b

2499	2500
3199	3200
3899	3900
3009	3010

c

12 999	13 000
19 000	19 001
54 330	54 331
99 999	100 000

4 **Rond de getallen af.**

a

	Rond af op een tiental.
68	70
73	70
97	100
222	220

b

	Rond af op een honderdtal.
712	700
451	500
996	1000
1222	1200

c

	Rond af op een duizendtal.
1412	1000
1573	2000
9643	10 000
14 099	14 000

94 blok 3 les 8

1 **Lichaamstemperatuur meten.**
De temperatuur van Luuk.

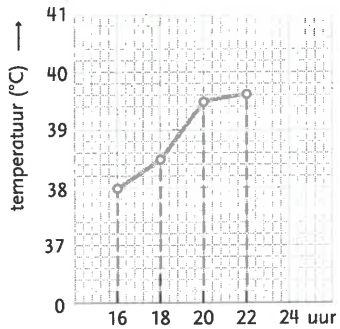

De temperatuur van Samira.

38,83
38,59
38,28
38,70

De temperatuur om 24.00 uur: 38,90
Samen bespreken.

2 **Kommagetallen.**
a Neem het schema over en zet deze getallen erin.

2,10	7,05	17,17	70,07	107,07

H	T	E	t	h
		2 ,	1	0
		7 ,	0	5
	1	7 ,	1	7
	7	0 ,	0	7
1	0	7 ,	0	7

b Schrijf deze getallen in woorden.

1,25	8,50	2,05	7,2

een en vijfentwintig honderdsten
acht en vijftig honderdsten
twee en vijf honderdsten
zeven en twee tienden

3 **Een fietstochtje.**
Naomi en Manja maken een fietstochtje.
Ze schrijven de tussenstanden in kilometers op.
a Hoeveel kilometer hebben ze gefietst?

		T	E	t	h	
Voorbeeld	EINDE	2	0	1	5	km
	START		3	5	0	km
						–
Tussen start en einde		1	6 ,	6	5	km

b Hoe lang zijn alle tussenstukken? 1,75 km + 3,05 km + 3,70 km + 8,15 km = 16,65 km

werkschrift blz. 25 maatschrift blz. 10 en 11 computer

1 **Meet de hoogte.**
Let op het bord. Hoeveel ruimte blijft er nog over tussen het dak van de auto's en het plafond van de tunnel?

a hoogte auto:
3,50 m 1,25 m
2,00 m 2,75 m

b hoogte auto:
3,65 m 1,10 m
4,30 m 0,45 m

c hoogte auto:
4,39 m 0,36 m
3,87 m 0,88 m

2 **Kommagetallen.**

a Tussen welke hele getallen liggen de kommagetallen?

1	1,29	2	3	3,78	4	2	2,05	3	7	7,55	8
6	6,89	7	9	9,99	10	0	0,50	1	0	0,76	1

b Tussen welke hele getallen liggen de kommagetallen?

3	3,8	4	5	5,1	6	13	13,8	14	20	20,5	21
0	0,45	1	3	3,15	4	7	7,07	8	10	10,99	11

c Tussen welke tienden liggen de kommagetallen?

2,7	2,72	2,8	25	25,01	25,1	6,9	6,99	7	0,3	0,39	0,4
3,5	3,51	3,6	25,1	25,11	25,2	8,2	8,21	8,3	0,7	0,73	0,8

3 **Hoeveel kostte de fiets eerst?**
Op alle fietsen 50% korting.

a
- Nu voor € 400 € 800
- Nu voor € 250 € 500
- Nu voor € 600 € 1200

b
- Nu voor € 775 € 1550
- Nu voor € 390 € 780
- Nu voor € 595 € 1190

c Hoeveel procent korting krijg je?
Van € 10 voor € 5 50% Van € 10 voor € 9 10% Van € 10 voor € 7,50 25% Van € 10 voor € 8 20%

4 **Reken uit.**

a
3 + 50 + 100 + 1000 = 1153
70 + 4 + 1000 + 200 = 1274
500 + 2000 + 7 + 80 = 2587
2000 + 4 + 60 + 300 = 2364

b
2 + 800 + 20 + 60 000 = 60 822
70 000 + 70 + 700 + 7 = 70 777
500 + 5 + 50 000 = 50 505
90 000 + 40 + 3 + 800 = 90 843

c
600 + 5000 + 7 + 90 000 + 50 = 95 657
20 + 30 000 + 4 + 600 + 1000 = 31 624
40 000 + 30 + 800 + 9 + 2000 = 42 839
500 000 + 8000 + 40 000 + 40 = 548 040

werkschrift blz. 25 computer

1 **Welke kommagetallen horen erbij?**

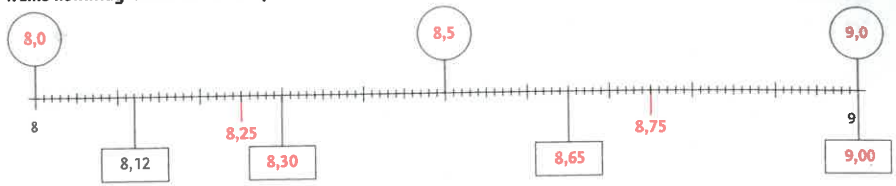

a Schrijf in de ◯ een getal met 1 cijfer achter de komma.
b Schrijf in de ▭ een getal met 2 cijfers achter de komma.
c Zet er nog 3 getallen met 2 cijfers achter de komma bij. Meer antwoorden.
d Zet de getallen erbij die precies tussen 8 en 8,5 en precies tussen 8,5 en 9 liggen.

2 **Spring verder met sprongen van 0,15.**
Schrijf de getallen erbij.

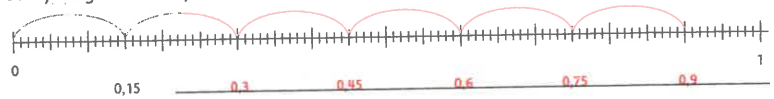

3 **Tel met sprongen.**

a

Tel verder.	0,1	0,15	0,2	0,25	0,3	0,35	0,4
Tel terug.	2,4	2,1	1,8	1,5	1,2	0,9	0,6

b

Tel verder.	1,10	1,45	1,80	2,15	2,50	2,85	3,20
Tel terug.	5,1	4,6	4,1	3,6	3,1	2,6	2,1

c

Tel verder.	8,3	8,65	9	9,35	9,7	10,05	10,4
Tel terug.	3,1	2,75	2,4	2,05	1,7	1,35	1

4 **Welke breuken horen erbij?**
Vereenvoudig ze zo veel mogelijk.

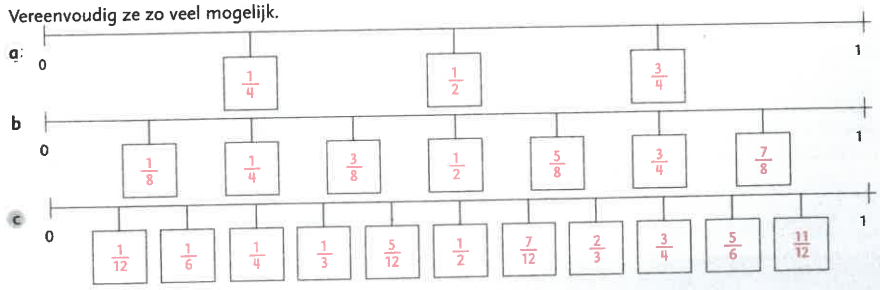

1 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar en maak de sommen zo kort mogelijk.

a	b	c	d
6 × 18 = 108	4 × 34 = 136	4 × 181 = 724	7 × 341 = 2387
7 × 17 = 119	6 × 43 = 258	3 × 127 = 381	6 × 428 = 2568
4 × 24 = 96	8 × 57 = 456	9 × 103 = 927	4 × 709 = 2836
3 × 29 = 87	7 × 62 = 434	5 × 164 = 820	8 × 566 = 4528

2 **Hoeveel kost het samen?**
Zet de getallen onder elkaar.
a 2 fietsen van € 124 per stuk. € 248
b 3 laptops van € 249 per stuk. € 747
c 6 jassen van € 79 per stuk. € 474
d 7 diepvrieskisten van € 378 per stuk. € 2646

3 **Maak het getal groter en kleiner.**
Maak het getal 10 keer zo groot.

a	b	c
3 30	0,5 5	0,25 2,5
15 150	3,4 34	3,12 31,2
0,7 7	1,1 11	0,2 2
0,1 1	10,2 102	0,02 0,2

Maak het getal 10 keer zo klein.

d	e	f
50 5	670 67	1 0,1
150 15	675 67,5	0,3 0,03
35 3,5	67 6,7	0,34 0,034
5 0,5	213 21,3	0,06 0,006

4 **Wat is het grootste getal in elk vierkant?**

a
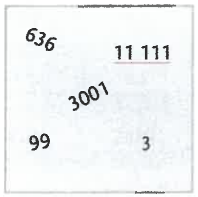

b
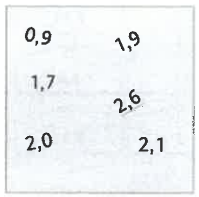

c

d

e

f
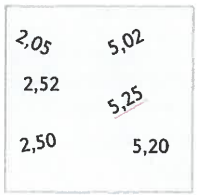

5 **Welke breuk hoort erbij?**
a $\frac{2}{5}$

b $\frac{2}{8}$ of $\frac{1}{4}$

c $\frac{3}{12}$ of $\frac{1}{4}$

d $3\frac{6}{10}$ of $3\frac{3}{5}$

6 **Hoeveel krijgt Kevin terug?**
a Hij geeft:

Hij moet betalen:	Hij krijgt terug:
€ 4,95	€ 5,05
€ 2,50	€ 7,50
€ 9,45	€ 0,55

b Hij geeft:

Hij moet betalen:	Hij krijgt terug:
€ 18,00	€ 2,00
€ 15,50	€ 4,50
€ 9,45	€ 10,55

c Hij geeft:

Hij moet betalen:	Hij krijgt terug:
€ 14,98	€ 5,02
€ 8,49	€ 11,51
€ 10,33	€ 9,67

d Hij geeft:

Hij moet betalen:	Hij krijgt terug:
€ 33,33	€ 16,67
€ 17,77	€ 32,23
€ 39,95	€ 10,05

7 **Hoe laat komen de treinen aan?**
De treinreis duurt anderhalf uur.

Vertrektijden:
a 10.00 u 11.30 u
07.30 u 09.00 u
b 13.15 u 14.45 u
15.45 u 17.15 u
c 14.05 u 15.35 u
09.55 u 11.25 u
d 16.34 u 18.04 u
13.58 u 15.28 u

8 **Reken uit.**

a	b	c	d
3,10 + 2,14 = 5,24	6,14 + 1,37 = 7,51	0,48 + 3,77 = 4,25	12,15 + 0,84 = 12,99
2,12 + 6,16 = 8,28	2,02 + 6,19 = 8,21	0,94 + 3,72 = 4,66	26,13 + 4,08 = 30,21
7,23 + 1,43 = 8,66	3,44 + 2,77 = 6,21	4,13 + 0,88 = 5,01	7,07 + 14,94 = 22,01
8,16 + 1,31 = 9,47	1,93 + 1,42 = 3,35	0,56 + 0,79 = 1,35	18,26 + 12,77 = 31,03

1 **Reken uit.**
Reken eerst uit je hoofd. Gebruik daarna je rekenmachine.

a
2 + 7 − 3 = 6
7 − 3 + 2 = 6
5 × 9 : 3 = 15
9 : 3 × 5 = 15

b
4 + 5 × 7 = 39
5 × 7 + 4 = 39
31 − 3 × 8 = 7
15 + 9 : 3 = 18

c
7 × 9 − 4 = 59
16 − 3 × 5 = 1
24 − 12 : 4 = 21
36 : 6 − 5 = 1

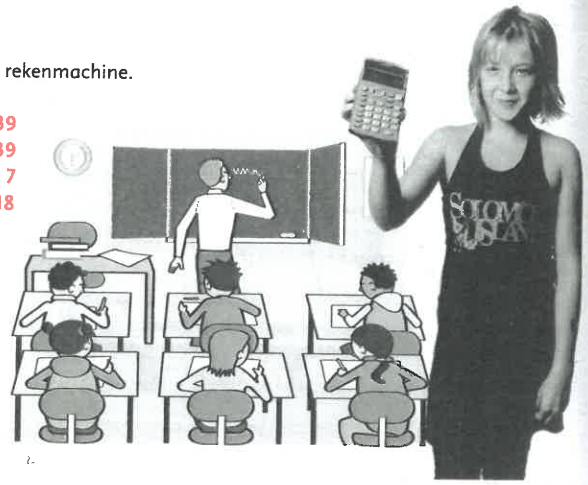

2 **Reken uit.**
Gebruik je rekenmachine. Gebruik zo weinig mogelijk toetsen.

a
€ 2,50 + € 3,60 = € 6,10
2,50 + 3,60 = 6,1
2.5 + 3.6 = 6.1

b
€ 0,51 + € 0,69 = € 1,20
0.51 + 0.69 = 1.2
.51 + .62 = 1.2

c
0.30 + 0.60 = 0.9
0.3 + 0.6 = 0.9
.3 + .6 = 0.9

3 **Geldbedragen op de rekenmachine.**
Schrijf als geldbedrag met het euroteken.

a
1.93 € 1,93
1.9 € 1,90
.9 € 0,90
.09 € 0,09

b
6.07 € 6,07
6.7 € 6,70
0.15 € 0,15
1.5 € 1,50

c
10.01 € 10,01
10.1 € 10,10
1.1 € 1,10
0.1 € 0,10

d
3.03 € 3,03
3.3 € 3,30
.3 € 0,30
.33 € 0,33

4 **Geldsommen op de rekenmachine.**
Schrijf als gewone geldsommen met een euroteken.

a
.4 + .6 = 1; € 0,40 + € 0,60 = € 1,00
.12 + .28 = 0.4; € 0,12 + € 0,28 = € 0,40
.5 + .05 = 0.55; € 0,50 + € 0,05 = € 0,55
2.3 + .57 = 2.87; € 2,30 + € 0,57 = € 2,87

b
5 − .05 = 4.95; € 5,00 − € 0,05 = € 4,95
4 − .4 = 3.6; € 4,00 − € 0,40 = € 3,60
90 − 9 = 81; € 90,00 − € 9,00 = € 81,00
90 − .9 = 89.1; € 90,00 − € 0,90 = € 89,10

c
6 × .7 = 4.2; 6 × € 0,70 = € 4,20
4 × .06 = 0.24; 4 × € 0,06 = € 0,24
7 × 1.2 = 8.4; 7 × € 1,20 = € 8,40
.5 × 4 = 2; 0,5 × € 4,00 = € 2,00

d
1,2 : 2 = 0.6; € 1,20 : 2 = € 0,60
.5 : 5 = 0.1; € 0,50 : 5 = € 0,10
5.05 : 5 = 1.01; € 5,05 : 5 = € 1,01
4.8 : 6 = 0.8; € 4,80 : 6 = € 0,80

1 **Toets de getallen in op je rekenmachine.**
Schrijf op wat je op de rekenmachine ziet.

a honderd 100
een honderdste 0.01
een tiende 0.1
tien 10

b zesendertig 36
drieënzestig 63
zes tienden 0.6
drie en zes tienden 3.6

c vijf en acht honderdsten 5.08
vijf en acht tienden 5.8
zes en zesenzestig honderdsten 6.66
zestig en zesenzestig honderdsten 60.66

2 **Reken uit met je rekenmachine.**
a 123 + 456 + 789 = 1368
b 10 000 − 1593 = 8407
c 987 × 645 = 636 615
d 18 147 : 23 = 789

3 **Zijn de sommen goed of fout?**
Verbeter de foute sommen.

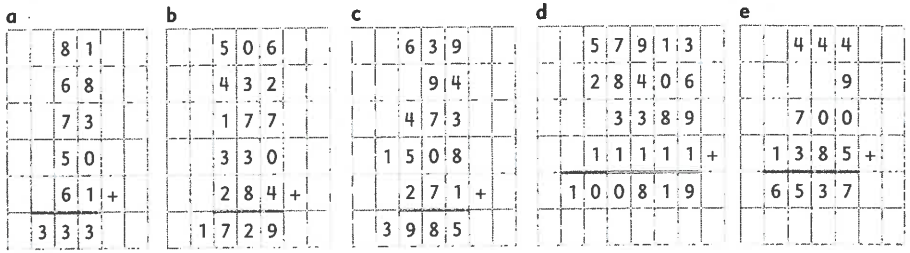

a goed
b goed
c fout (2985)
d goed
e fout (2538)

4 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
125 + 134 = 259
167 + 123 = 290
108 + 161 = 269
173 + 226 = 399

b
157 + 139 = 296
129 + 158 = 287
226 + 193 = 419
245 + 274 = 519

c
1248 + 233 = 1481
1415 + 866 = 2281
2557 + 1661 = 4218
3452 + 2588 = 6040

d
2056 + 875 = 2931
1089 + 964 = 2053
5507 + 7395 = 12 902
7548 + 4373 = 11 921

5 **Wat staat er op het kaartje?**
Deze ski is 1 meter en 5 centimeter lang.
Wat moet er op het kaartje staan?
1. 1,5 m
2. 1,05 m
3. 1,50 m
4. 0,105 m

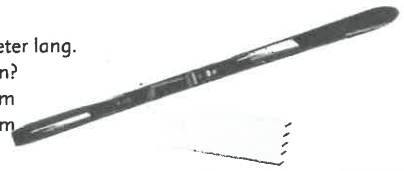

6 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
187 − 45 = 142
289 − 66 = 223

b
126 − 85 = 41
273 − 44 = 229

c
435 − 288 = 147
312 − 147 = 165

d
1244 − 375 = 869
1466 − 597 = 869

26 blok 3 les 11 en 12

1 **Maak bij elk rekenverhaaltje een som.**
Gebruik je rekenmachine.

a Anouk koopt 5 kaartjes voor het circus van € 12,35 per stuk.
ON 5 x 12,35 = 61,75

b Bram heeft € 1200. Hij koopt kampeerspullen voor € 964,42.
ON 1200 – 964,42 = 235,58

c Samira heeft € 75 in haar portemonnee. Ze koopt 5 kaartjes voor de dierentuin van € 12,35 per stuk.
ON 75 – 5 x 12,35 = 13,25

d Mourad heeft € 732,50 verdiend. Hij brengt 5 dagen per week kranten rond en verdient daarmee € 14,65 per dag. Hoeveel weken heeft hij gewerkt?
ON 5 x 14,65 = 73,25 per week, 732,50 = precies 10 weken.

2 **Rekenmachine.**
Toets het getal 362 880 in op je rekenmachine.
Deel het eerst door 9, dan door 8 en verder door 7, 6, 5, 4, 3, 2 en 1.
Maak de rekenstrook bij de som. ON 3 6 2 8 8 0 + 9 : 8 : 7 : 6 : 5 : 4 : 3 : 2 : 1 = 1

3 **Rekenmachine.**
Vul de tabel in.
Een kaartje voor de film kost € 5,95.

	Aantal kinderen:	Het kost samen:	Je betaalt met:	Je krijgt terug:
a	5	€ 29,75		€ 20,25
	3	€ 17,85		€ 2,15
b	7	€ 41,65		€ 58,35
	11	€ 65,45		€ 4,55

c Hoeveel moet je betalen voor:
9 kinderen? € 50,95
13 kinderen? € 73,45
19 kinderen? € 107,85

4 **Geef de kommagetallen en breuken met dezelfde waarden dezelfde kleur.**

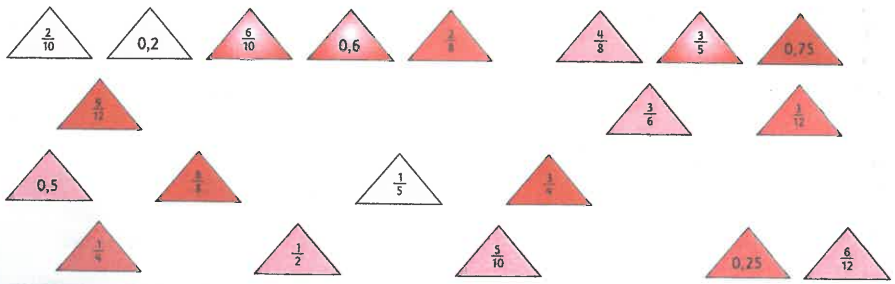

100 blok 3 les 13

1 **Hoe groot is Schiermonnikoog?**
Reken met hectare en vierkante kilometer. Samen bespreken.

0 3 km

2 **Oppervlakte vergelijken.**
Heeft Sharon gelijk? Samen bespreken.

Aruba is ongeveer 5 x zo groot als Schiermonnikoog.

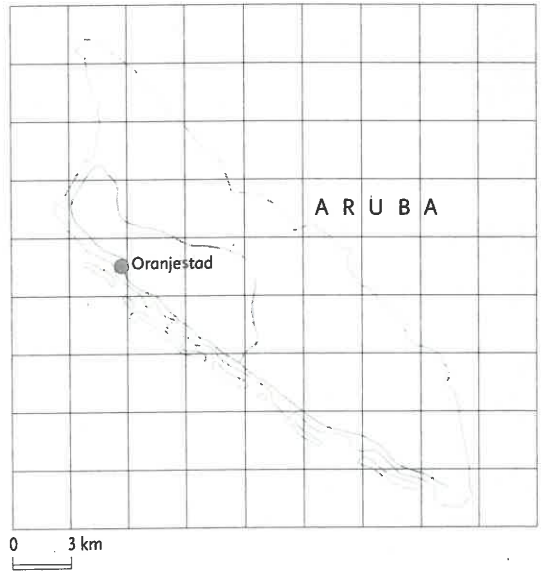

1 km² = 100 ha
1 ha = 10 000 m²

3 **Reken om.**

a
3 km² = 300 ha
0,5 km² = 50 ha
1/4 km² = 25 ha

b
500 ha = 5 km²
1250 ha = 12,5 km²
50 ha = 0,5 km²

c
3 km² = 3 000 000 m²
3 ha = 30 000 m²
0,5 km² = 500 000 m² = 50 ha

4 **Oppervlakte.**
De oppervlakte van deze figuren is 10 m².
Wat is de oppervlakte van het gekleurde deel?
Samen bespreken.

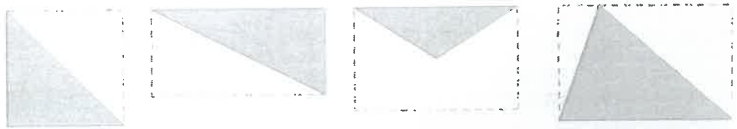

werkschrift blz. 27 maatschrift blz. 16 en 17 computer

1 **Bereken de omtrek en de oppervlakte.**

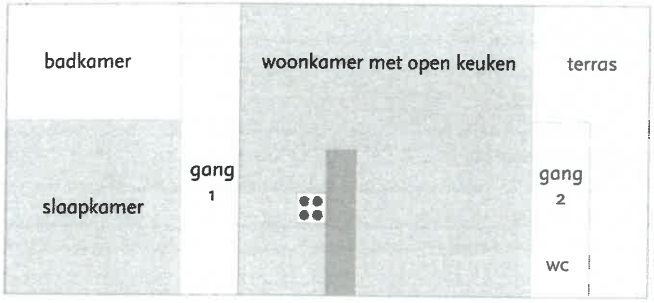

		omtrek	oppervlakte
1	woonkamer met open keuken	20 m	25 m²
2	badkamer	10 m	6 m²
3	slaapkamer	12 m	9 m²
4	wc	4 m²	1 m²
5	gang 1	12 m	5 m²
6	gang 2	6 m	2 m²
7	terras	14 m	7 m²

2 **Reken om.**

a
1 ha = 100 a
0,5 ha = 50 a
2,5 ha = 250 a
5 ha = 500 a

b
1 ha = 10 000 m²
0,1 ha = 1000 m²
0,5 ha = 5000 m²
8 ha = 80 000 m²

c
100 ha = ? km²
1 ha = 0,01 km²
10 ha = 0,1 km²
30 ha = 0,3 km²

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
9 × 16 = 144
8 × 13 = 104
7 × 17 = 119
6 × 14 = 84

b
9 × 23 = 207
8 × 46 = 368
7 × 52 = 364
4 × 78 = 312

c
12 × 16 = 192
15 × 19 = 285
17 × 18 = 306
13 × 15 = 195

d
13 × 27 = 351
18 × 45 = 810
43 × 57 = 2451
62 × 26 = 1612

4 **Reken uit.**
Maak de sommen zo kort mogelijk.

a
42 : 3 = 14
34 : 2 = 17
76 : 4 = 19
78 : 6 = 13

b
84 : 6 = 14
135 : 9 = 15
112 : 7 = 16
144 : 8 = 18

c
147 : 7 = 21
104 : 4 = 26
224 : 8 = 28
174 : 6 = 29

d
172 : 4 = 43
392 : 7 = 56
704 : 8 = 88
450 : 6 = 75

5 **Welke digitale tijd hoort erbij?**

a Het is nu kwart voor 8.
1. 07.15
2. 08.15
3. 07.45
4. 08.45

b Het is nu vijf voor 9.
1. 21.05
2. 20.55
3. 21.55
4. 19.55

c Het is nu vijf voor half 8.
1. 18.25
2. 19.25
3. 19.55
4. 20.25

werkschrift blz. 27 computer

1 **Oppervlakte.**

a Teken en kleur in elk vak een driehoek. Die driehoek moet net zo groot zijn als de helft van het aantal hokjes.

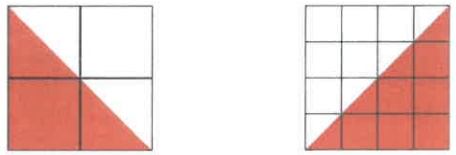

b Kleur de figuren. Hoeveel hokjes zijn het?

9 – 2 = 7 hokjes

16 – 7 = 9 hokjes

c De grote hokjes bij a kosten € 12. Hoeveel kosten dan de figuren die je gekleurd hebt bij vraag b?

€ 21 en € 27

2 **De oppervlakte van Curaçao.**
Kleur de hele hokjes in het eiland rood.
Trek nu een lijn om het eiland heen.
Volg daarbij de hokjes. Het begin is al gemaakt. Meestal maak je het eiland dus iets groter. Alleen als er maar een klein stukje eiland op het hokje staat, maak je het eiland kleiner.

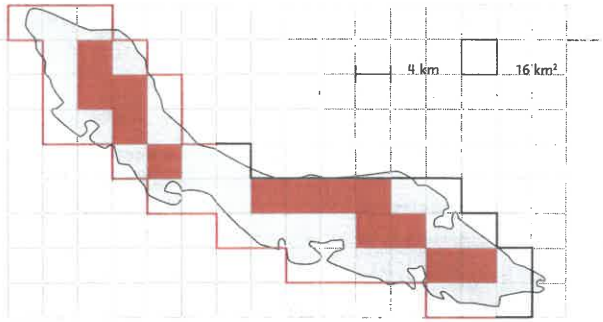

a Hoeveel hokjes heb je rood gekleurd?
13 hokjes.

b Hoeveel hokjes tel je binnen de lijn die je hebt getekend? Ongeveer 45 hokjes.

c Bereken nu de oppervlakte van het eiland. Daarvoor neem je het gemiddelde van het aantal rode hokjes en het aantal hokjes binnen de lijn. Schrijf op hoe je rekent.

Bijvoorbeeld: 13 + 45 = 58 : 2 = 29. 29 × 16 km² = 464 km²

d Curaçao is ongeveer 60 km lang en tussen 4 km en 10 km breed.

3 **Maak de kommagetallen vast aan de getallenlijn.**

a

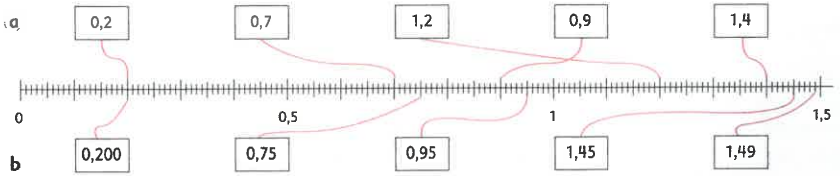

b 0,200 0,75 0,95 1,45 1,49

c Schrijf er zelf nog 5 getallen bij en maak die ook vast. Meer antwoorden.

1 **Toets de getallen op je rekenmachine in.**
Schrijf op wat je op de rekenmachine ziet.

a twintig 20
twee tienden 0.2
twee honderdsten 0.02
dertien honderdsten 0.13

b vierenvijftig 54
vijfenveertig 45
vijf tienden 0.5
vier en vijf tienden 4.5

c een en twee tienden 1.2
een en twee honderdsten 1.02
een en twintig honderdsten 1.20
twintig en twee honderdsten 20.02

2 **Reken uit met je rekenmachine.**
Hoeveel moet je betalen? Hoeveel krijg je terug?

a

Bon	
	€ 7,50
	€ 1,65
	€ 0,79
Totaal	€ 9,94
Contant	€ 10
Terug	€ 0,06
Afgerond	€ 0,05

b

Bon	
	€ 6,70
	€ 2,95
	€ 4,49
	€ 0,69
Totaal	€ 14,83
Contant	€ 20
Terug	€ 5,17
Afgerond	€ 5,15

c

Bon	
	€ 5,35
	€ 2,45
	€ 1,99
	€ 2
Totaal	€ 11,79
Contant	€ 20
Terug	€ 8,21
Afgerond	€ 8,20

d

Bon	
	€ 3,95
	€ 2,39
	€ 0,99
	€ 6,19
Totaal	€ 13,52
Contant	€ 10
Terug	€ 6,48
Afgerond	€ 6,50

3 **Oppervlakte.**

Schaal 1 : 100.

De slaapkamer van Anouk.

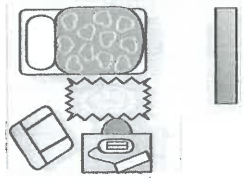

De slaapkamer van Milan.

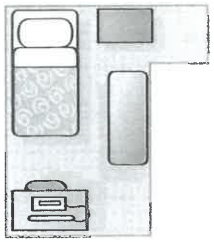

De slaapkamer van Luuk.

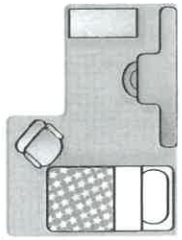

a Reken van elke kamer de oppervlakte uit. Wie heeft de grootste slaapkamer?
Anouk 11 m², Milan 11 m², Luuk 10 m²; Anouk en Milan hebben even grote kamers.

b Teken verschillende slaapkamers die allemaal minstens 3 m breed zijn en een oppervlakte hebben van 14 m². Meer antwoorden.

4 **Reken om.**

a
5 m = 50 dm
7 m = 700 cm
8 m² = 80000 cm²
9 m² = 900 dm²

b
2 dm = 20 cm
600 cm = 6 m
0,7 m² = 70 dm²
40 dm² = 0,4 m²

c
400 ha = 4 km²
7 km² = 700 ha
30 ha = 0,3 km²
4,5 km² = 450 ha

5 **Hoe laat komen de treinen aan?**
De treinreis duurt 1 uur en 3 kwartier.

Vertrektijden:
a 09.00 u 10.45 u
10.15 u 12.00 u

b 14.30 u 16.15 u
15.45 u 17.30 u

c 16.10 u 17.55 u
08.25 u 10.10 u

d 11.34 u 13.19 u
22.58 u 00.43 u

6 **Reken uit.**

a
10 × 15 = 150
20 × 15 = 300
40 × 15 = 600
100 × 15 = 1500

b
10 × 45 = 450
20 × 45 = 900
40 × 45 = 1800
80 × 45 = 3600

c
100 × 45 = 4500
30 × 45 = 1350
60 × 45 = 2700
70 × 45 = 3150

d
20 × 95 = 1900
40 × 95 = 3800
80 × 95 = 7600
70 × 95 = 6650

7 **Tel verder met sprongen.**

a
€ 2,00 € 2,10 € 2,20 € 2,30 € 2,40 € 2,50 € 2,60 € 2,70 € 2,80 € 2,90 € 3,00 € 3,10

b
€ 0,40 € 0,60 € 0,80 € 1,00 € 1,20 € 1,40 € 1,60 € 1,80 € 2,00 € 2,20 € 2,40 € 2,60

c
0,07 0,17 0,27 0,37 0,47 0,57 0,67 0,77 0,87 0,97 1,07 1,17

d
11 12,3 13,6 14,9 16,2 17,5 18,8 20,1 21,4 22,7 24 25,3

8 **Waar liggen de kommagetallen dichterbij?**

a	b	c	d
6,1	5,6	8,48	0,701
bij 6 of bij 7?	bij 5 of bij 6?	bij 8 of bij 9?	bij 0 of bij 1?
3,3	12,13	11,90	5,555
bij 3 of bij 4?	bij 12 of bij 13?	bij 11 of bij 12?	bij 5 of bij 6?
7,4	15,51	20,40	4,456
bij 7 of bij 8?	bij 15 of bij 16?	bij 20 of bij 21?	bij 4 of bij 5?

1 Procenten.

60% korting voor de eerste klant.
Voor elke volgende klant steeds
10% minder korting.
Alleen bij Van der Veen.

Ongeveer 10% van de tijd valt er neerslag.

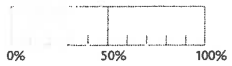

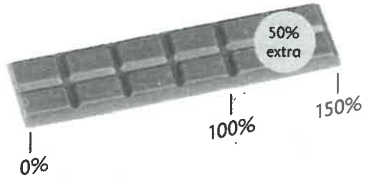

Samen bespreken.

2 Hoeveel procent is het?

a

20 blokjes	10 blokjes	5 blokjes	4 blokjes	2 blokjes	1 blokje
100%	50%	25%	20%	10%	5%

b

60 euro	30 euro	15 euro	12 euro	6 euro	3 euro
100%	50%	25%	20%	10%	5%

3 Rekenen met procenten.

a Hoeveel kosten de schoenen?
Met 10% korting € 150 – € 15 = € 135
Met 20% korting € 150 – € 30 = € 120
Met 25% korting € 150 – € 37,50 = € 112,50
Met 40% korting € 150 – € 60 = € 90

b Hoeveel kosten de schaatsen vanaf morgen?

Kom nog vandaag!
Morgen wordt alles 10% duurder.

€ 80
€ 45
€ 115

€ 80 + € 8 = € 88
€ 45 + € 4,50 = € 49,50
€ 115 + € 11,50 = € 126,50

1 Bereken de korting.
Wat is de nieuwe prijs?

a € 45

€ 50

b € 4,50

€ 5

c € 13,50

€ 15

d € 3,60

€ 4

e € 3,51

€ 3,90

2 Bereken de korting.
Wat is de nieuwe prijs?

Bij Aapkes
€ 16

Bij Compu
€ 18
met 10% korting

Bij Kamperman
€ 20,50
met 20% korting

a Hoeveel euro korting krijg je bij Compu? € 1,80
b Hoeveel kost het spel bij Compu met korting? € 16,20
c Hoeveel kost het spel met korting bij Kamperman? € 16,40
d In welke winkel is het spel het goedkoopst? Bij Aapkes

3 Hoeveel is het ongeveer?
Schat de maten. Meer antwoorden.

a Hoe hoog is een deur?
b Hoe hoog is een auto?
c Hoe breed is het bord in het klaslokaal?
d Wat is de spanwijdte van je meester of juf?

4 Reken om.

a 6 m = 60 dm
8 m = 800 cm

b 12 cm = 1,2 dm
15 cm = 150 mm

c 1 m = 1000 mm
2,5 m = 2500 mm

d 50 m = 0,05 km
67 m = 0,067 km

28 blok 3 les 16 en 17

1 **Procenten.**

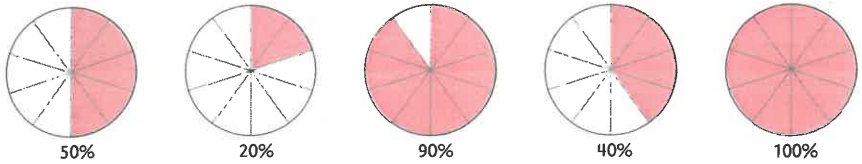

a Kleur bij elke cirkel het juiste deel in.

b De hele cirkel is 150 waard. Hoeveel zijn de gekleurde delen waard? 75, 30, 135, 60, 150

c De hele cirkel is 230 waard. Hoeveel zijn de gekleurde delen waard? 115, 46, 207, 92, 230

2 **Kleur het juiste deel in.**
Bereken de nieuwe prijs.

a 25% korting

Nieuwe prijs: € 60

b 50% korting

Nieuwe prijs: € 60

c 10% korting

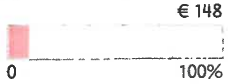

Nieuwe prijs: € 133,20

3 **Hoe lang zijn de stukken van de strook?**
Zet een streep op de plaats waar de strook wordt doorgeknipt.

a Streep 1 op 13,0 cm, streep 2 op 19,0 cm.
b Streep 3 op 22,3 cm, streep 4 op 17,1 cm.
c Hoe lang zijn de stukken die eraf geknipt zijn? 1. 13,0 cm; 2. 7,0 cm; 3. 3,7 cm; 4. 8,9 cm

4 **Tel verder met gelijke sprongen.**

a Schrijf de getallen onder de sprongen.

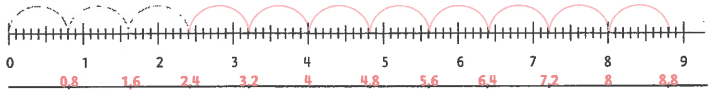

b Vul in.

aantal sprongen	1	4	9	8	10	12
eindgetal	0,7	2,8	6,3	5,6	7,0	8,4

c Vul in.

aantal sprongen	1	4	9	11	12	14
eindgetal	0,9	3,6	8,1	9,9	10,8	12,6

106 blok 3 les 18

1 **Hoe lang kijk jij televisie?** Samen bespreken.

slapen
school
televisiekijken
overig

Hangen voor de buis
Hoewel het computeren steeds meer terrein wint, kijken kinderen nog altijd graag tv. Gemiddeld kijken kinderen $2\frac{3}{4}$ uur per dag.

2 **De dag van Iris.**
Wat doet Iris op een dag? Van hoe laat tot hoe laat? Hoe lang duurt het?
Samen bespreken.

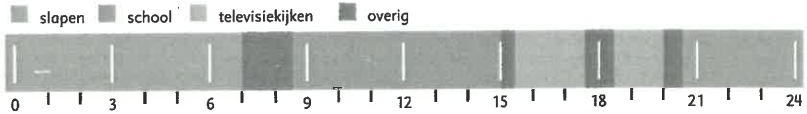

3 **Eerder en later.**
Welke tijden horen erbij?

3 kwartier eerder	06.15	08.45	10.00	13.55	21.10	22.50	8.14	15.44
de tijd	07.00	09.30	10.45	14.40	21.55	23.35	08.59	16.29
3 kwartier later	07.45	10.15	11.30	15.25	22.40	00.20	9.44	17.14

4 **Wereldrecords schaatsen in 1947 en 2008.**
Hoeveel sneller wordt er nu geschaatst?

2.13,80 is 2 minuten, 13 seconden en 80 honderdste seconden.
41,80 is 41 seconden en 80 honderdste seconden.

In 1947 won Jan Langedijk alle schaatsafstanden op natuurijs.

Neem de tabel over en reken de verschillen uit.

afstand	500 m	1500 m	5000 m	10 000 m
tijden in 1947	41,80	2.13,80	8.13,50	16.47,40
tijden nu	34,03	1.42,01	6.03,32	12.41,69
verschil	7,77	31,79	2.10,18	4.05,71

werkschrift blz. 29 maatschrift blz. 22 en 23 computer

1 Hoe ziet de dag van Kim eruit?

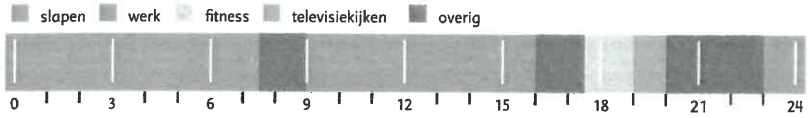

a Wat doet Kim op een dag? slapen, werken, fitnessen, televisiekijken, overig
b Wat zou ze doen in de periode 'overig'? Meer antwoorden.
c Wat doet zij om 2 uur 's middags? En om 6 uur 's avonds? werken; fitnessen
d Hoe lang kijkt ze televisie? Hoe laat gaat ze naar bed? 1 uur; om 23 uur
e Hoeveel uur besteedt Kim aan slapen, werk, fitness, tv-kijken en overige activiteiten? 8 $\frac{1}{2}$ uur slapen; 7 uur werken; 6 uur overig; 1 $\frac{1}{2}$ uur fitness; 1 uur tv-kijken

2 Bereken de schaatstijden.

afstand	500 m	1500 m	5000 m	10 000 m
tijd Jesse	42.8	2.44,1	7.21,31	15.55,10
tijd Rachid	42.3	2.44,0	7.21,33	15.55,01
tijd Sander	43.1	2.44,9	7.19,72	15.06,04

a Welke afstand rijden ze alle 3 in minder dan 1 minuut? 500 m
b In hoeveel hele minuten rijden ze de 10 000 m? 15 minuten
c Hoeveel kilometer per uur rijden ze dan ongeveer? 40 km/u
d Zet de tijden op volgorde: van snel naar langzaam. 42.3, 42.8, 43.1, 2.44,0, 2.44,1, 2.44,9, 7.19,72, 7.21,31, 7.21,33, 15.06,04, 15.55,01, 15.55,10
e Wat is het tijdsverschil tussen de snelste en de langzaamste op alle afstanden? 500 m: 0,8 sec.; 1500 m: 0,9 sec.; 5000 m: 1,61 sec.; 10 000 m: 49,06 sec.

3 Hoeveel televisie kijken zij?

Bram kijkt van 16.50 tot 17.35 uur.
Mourad kijkt van 18.12 tot 19.00 uur.
Evelien kijkt van 19.25 tot 20.18 uur.

a Wie kijkt het langst televisie? Evelien
b Hoe lang kijkt ieder? Bram: 45 minuten; Mourad 48 minuten; Evelien 53 minuten
c Bram zegt: 'Gemiddeld kijken we 52 minuten per dag televisie.' Heeft hij gelijk? Nee, het gemiddelde is iets meer dan 48 $\frac{1}{2}$ minuut.

4 Reken met kommagetallen.

3,6 3,71 3,06
3,4 3,15 3,35

a Welke 2 van deze getallen liggen tussen 3,5 en 3,75? 3,6 en 3,71
b Wat is het grootste getal? En het kleinste? 3,71 en 3,06
c Hoe groot is het verschil tussen 3,6 en 3,06? 0,54

werkschrift blz. 29 computer

1 Hoe lang duurt het of wat is de eindtijd?

	a		b		c	
begintijd	16.30	17.50	16.58	23.40	14.12	22.25
eindtijd	16.58	19.04	16.04	00.38	16.07	02.05
tijdsduur	28 min.	1 u 14 min.	23 u 6 min.	58 min.	1 u. 55 min.	3 u. 40 min.

2 Kleur het goede deel van de tijdstroken.

a De trein vertrekt om 10.00 uur en komt aan om 12.30 uur.

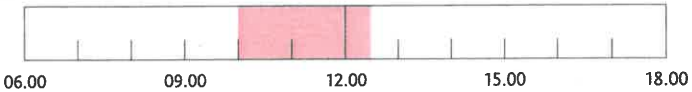

b De trein vertrekt om 10.30 uur en komt aan om 12.50 uur.

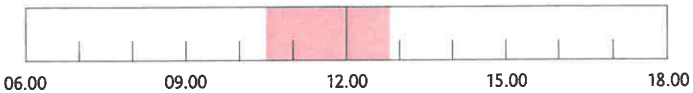

c De wedstrijd begint om 17.50 uur en eindigt om 19.40 uur. De rust is van 18.35 tot 18.55.

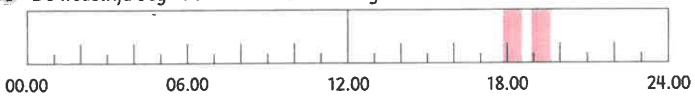

3 Hoeveel limonade zit erin?

Kleur het.

a b c

4 Reken met breuken.

a Kleur de delen van de stroken.

$\frac{3}{10}$ deel $\frac{2}{5}$ deel
$\frac{7}{10}$ deel $\frac{11}{20}$ deel

b Maak er een andere breuk van.

c Uit hoeveel stukjes bestaat een strook die je in 2, 3 en 5 gelijke stukken kunt verdelen?
2 × 3 × 5 = 30 stukjes

1 Hoeveel procent is gekleurd?

a Hoeveel procent is het? Strook 1: 40%; strook 2: 20%; strook 3: 50%; strook 4: 80%; strook 5: 30%; strook 6: 10%.

Kies uit:

50%	40%	10%	30%	80%	20%

1 2 3

4 5 6

b Alle stroken zijn 20 waard. Hoeveel is het gekleurde deel waard? Strook 1: 8; strook 2: 4; strook 3: 10; strook 4: 16; strook 5: 6; strook 6: 2.

c Teken twee stroken. Kleur 25% van strook 1 en 75% van strook 2. Meer antwoorden.

2 Hoeveel procent?

a De kinderen in de klas mogen stemmen of ze buiten of binnen gym hebben. 45% wil buiten gymmen. Hoeveel procent wil binnen gymmen? 55%

b $\frac{3}{10}$ deel van de fietsen had geen verlichting. Hoeveel procent is dat? 30%

c Julian had 20 van de 25 vragen goed beantwoord. Hoeveel procent is dat? 80%

3 Bij welke cirkel horen de etiketten?

1
55% katoen
45% nylon C

2
60% wol
25% acryl
15% katoen D

3
50% wol
25% acryl
25% nylon A

4
80% wol
20% polyacryl
B

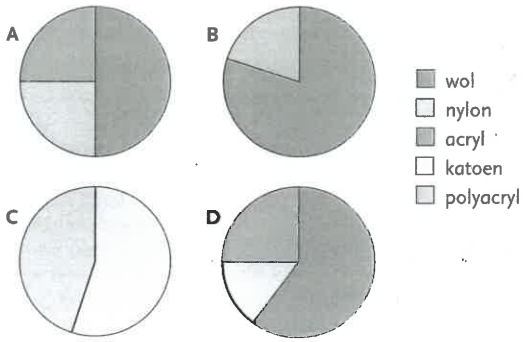

4 Reken met tijd, afstand en geld.

a In 10 minuten 4 km.
In een half uur 12 km.

In 5 minuten 1 km.
In 1 uur 12 km.

b In 6 minuten 2 km.
In 1 uur 20 km.

In 2 minuten 600 m.
In een half uur 9 km.

c € 45 per uur.
€ 15 voor 20 minuten.

€ 50 per uur.
€ 12,50 voor een kwartier.

5 Lees de sportuitslagen.

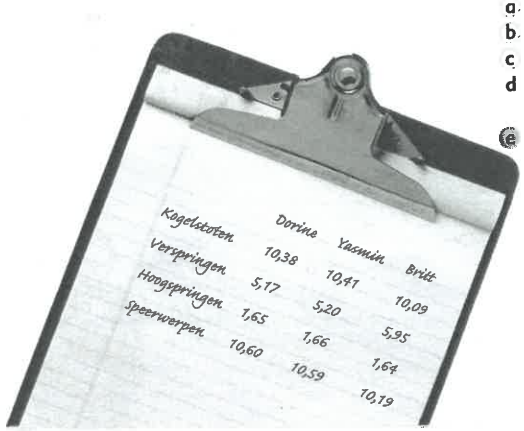

a Wat stellen de getallen voor? meters en centimeters.

b Wie kan het verst springen? Hoe ver? Britt; 5,95 m

c Hoeveel hele meters is dat bijna? 6 m

d Zet de spelers per onderdeel in de goede volgorde. Wie zijn de nummers 1, 2 en 3?

e Per onderdeel krijgt de winnaar 3 punten, de tweede 2 punten en de derde 1 punt. Wie wint er dan het toernooi? Met hoeveel punten? Yasmin met 10 punten.

d Kogelstoten: 1 Yasmin, 2 Dorine, 3 Britt.
Verspringen: 1 Britt, 2 Yasmin, 3 Dorine.
Hoogspringen: 1 Yasmin, 2 Dorine, 3 Britt.
Speerwerpen: 1 Dorine, 2 Yasmin, 3 Britt.

6 Hoeveel kosten de vlakken?

Soms moet je schatten.

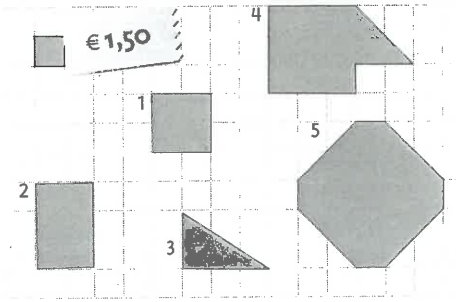

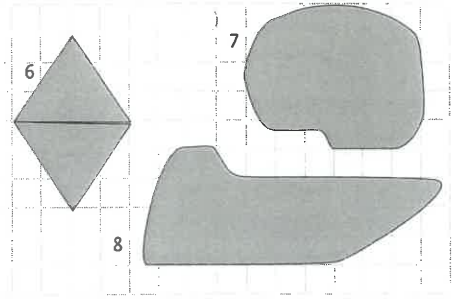

a Hoeveel kosten de vlakken 1, 2 en 3?
1 € 6; 2 € 9; 3 € 4,50

b Hoeveel kosten de vlakken 4, 5 en 6?
4 € 16,50; 5 € 25,50; 6 € 18

c Hoeveel kosten de vlakken 7 en 8?
7 ongeveer € 39; 8 ongeveer € 42

7 Hoeveel kost het?

Neem de tabellen over in je schrift en reken uit.

a

kg	1	0,1	5	0,5
prijs	€ 2	€ 0,20	€ 10	€ 1

b

kg	1	2	0,2	1,2
prijs	€ 2	€ 4	€ 0,40	€ 2,40

c

kg	1	0,5	1,5	4,5
prijs	€ 1,50	€ 0,75	€ 2,25	€ 6,75

d

kg	1	1,1	3,2	7,4
prijs	€ 2,50	€ 2,75	€ 8	€ 18,50

even snel blz. 116 - 119 verder blz. 120 - 123 plus blz. 124 - 127 computer

1 **De tuin ophogen.** Samen bespreken.

$1\ m^3 = 1000\ dm^3 = 1\ 000\ 000\ cm^3$

$1\ dm^3 = 1\ liter$

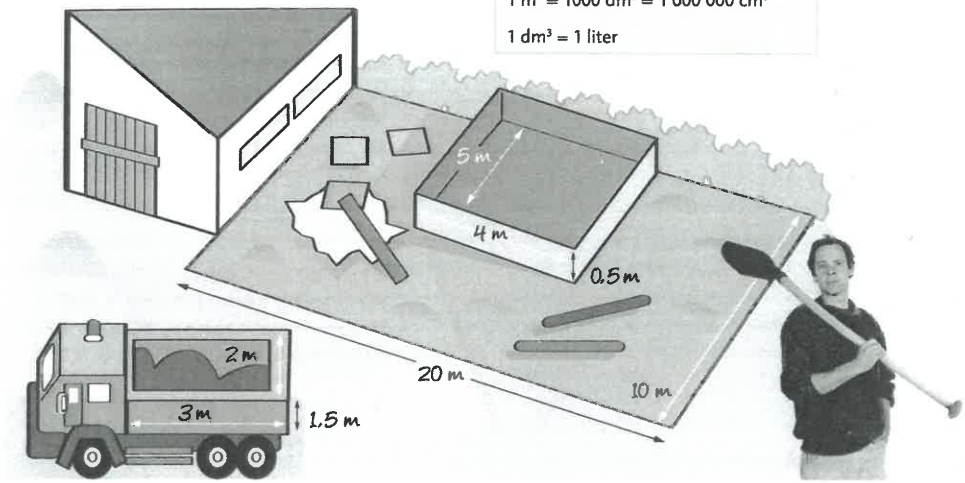

a Vader wil de tuin 5 cm ophogen. Heeft hij genoeg aan 1 vrachtauto met aarde?
b De kinderen willen een vijver in de tuin. Samen met hun vader graven ze een gat. Komt er genoeg aarde uit het gat om de rest van de tuin 5 cm op te hogen?

2 **Vul het badje.**

8 l

10 l

1 l

a Met hoeveel emmers water krijg je het bad vol? 12 emmers
b Met hoeveel tuingieters? 15 tuingieters
c Is het slim om het bad te vullen met een plantengieter? Waarom wel of niet? Nee, je moet het dan 115 keer vullen.

3 **Kubieke meters.** Samen bespreken.

geschikt voor 32 m³
nu: € 1200

a Zou jullie lokaal met deze kachel verwarmd kunnen worden?

b In een zeppelin gaat ongeveer 70 000 m³ gas.
Hoe groot is de zeppelin dan ongeveer?
Past hij in jullie lokaal of in het schoolgebouw?

1 **Hoeveel past erin?**

$1\ dm^3 = 1\ liter$

$1\ m^3 = 1000\ dm^3 = 1000\ l$

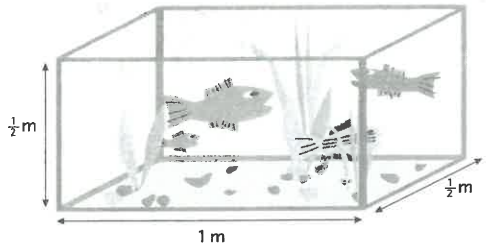

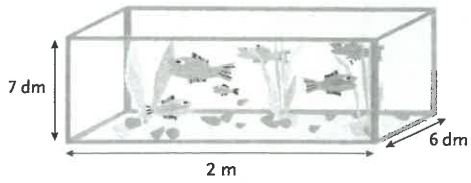

a Verander de maten van het aquarium in decimeters. 10 dm × 5 dm × 5 dm
b Hoeveel dm^3 water past er in het aquarium? $10 \times 5 \times 5\ dm^3 = 250\ dm^3$
c Hoeveel liter is dat? 250 l
d Hoeveel liter water past er in dit aquarium? $20 \times 6 \times 7\ dm^3 = 840\ dm^3 = 840\ l$
e Hoeveel meer of minder dan 1 m^3 is dat? 160 l minder.

2 **Reken om.**

a	b	c	d
1 m^3 = *1000* dm^3	1 l = *1* dm^3	5 l = *5* dm^3	1,7 m^3 = 1700 l
4 m^3 = 4000 dm^3	0,5 l = 0,5 dm^3	6000 l = 6000 dm^3	2,4 dm^3 = 2400 cm^3
0,5 m^3 = 500 dm^3	1000 l = 1 m^3	7000 l = 7 m^3	3,8 m^3 = 3800 l
0,1 m^3 = 100 dm^3	500 l = 0,5 m^3	8500 l = 8,5 m^3	0,01 m^3 = 10 l

3 **Welke kwartalen zijn er?**
Het jaar bestaat uit 4 kwartalen. De maanden januari, februari en maart horen bij het 1e kwartaal.

a Welke maanden horen bij het 2e, 3e en 4e kwartaal?
b Welk jaar is het nu?
c Welk kwartaal heeft de minste dagen?
d Hoeveel dagen duurt de tweede helft van het jaar langer dan de eerste helft?

a 2e kwartaal: april, mei, juni; 3e kwartaal: juli, augustus, september 4e kwartaal: oktober, november, december.
c Het 1e kwartaal, als het geen schrikkeljaar is. In dat geval hebben het 1e en 2e kwartaal evenveel dagen.
d 3 dagen langer in een gewoon jaar, 2 dagen langer in een schrikkeljaar.

4 **Hoe laat is het?**

a Hoe laat is het over 10 minuten?
09.10 09.20
10.55 11.05
15.50 16.00
11.58 12.08

b Hoe laat was het 10 minuten geleden?
08.55 08.45
06.03 05.53
00.05 23.55
23.01 22.51

c Hoe laat was het 1 uur en 15 minuten geleden?
07.00 05.45
03.20 02.05
16.02 14.47
00.12 22.57

1 **Hoeveel past erin?**

a

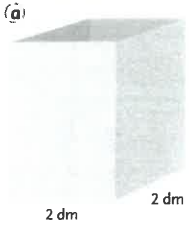

12 dm³

12 liter

b

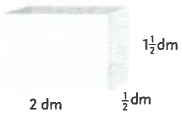

1,5 dm³

1,5 liter

c

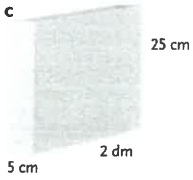

2,5 dm³

2,5 liter

d Maak doosje b 2 × zo lang, 2 × zo breed en 2 × zo hoog. Dan past er 12 liter in.

2 **Hoe groot is de inhoud van deze dozen?**

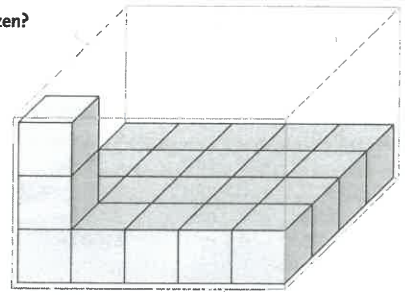

	lengte	breedte	hoogte	inhoud bodemlaag	totale inhoud
a	5 dm	4 dm	3 dm	20 dm³	60 dm³
b	8 dm	4 dm	6 dm	32 dm³	192 dm³
c	2 dm	1 dm	0,5 dm	2 dm³	1 dm³
d	1 m	8 dm	5 dm	80 dm³	400 dm³
e	20 cm	15 cm	3 dm	3 dm³	9 dm³
f	40 cm	40 cm	40 cm	16 dm³	64 dm³
g	9 dm	60 cm	1 m	54 dm³	540 dm³
h	4 dm	4 dm	1,50 m	16 dm³	240 dm³
i	6,5 dm	4 dm	0,5 m	26 dm³	130 dm³

3 **Teken de lijnen op schaal.**

a De lijn is in het echt 10 m. De schaal is 1 : 100.

b De lijn is in het echt 25 m. De schaal is 1 : 500.

c De lijn is in het echt 150 m. De schaal is 1 : 1250.

1 **Twee vogels.**

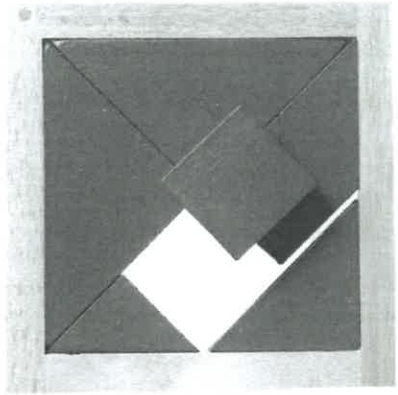

Heel vroeg in het voorjaar
treffen twee vogels elkaar.
Ze raken verliefd zowaar
en zijn al snel een paar,
en zeg nou zelf, vind je 't raar:
met tangramstukjes is hun nest in
een oogwenk klaar.

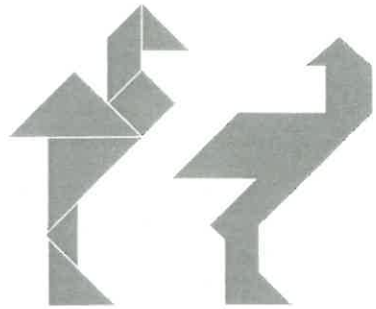

De oppervlakte van de 7 tangramstukken samen is 64 cm². Hoe groot is elk stuk? Samen bespreken.

2 **Maak nieuwe tangramfiguren.**

a Deze figuur bestaat uit 2 tangramstukken. Verplaats 1 stuk, zodat een vierkant ontstaat.
Trek een lijn van de punt linksboven naar de punt rechtsonder.
Leg het linkerdeel van de figuur tegen de rechter zijkant. Nu is het een vierkant.

b Dit is een van de grote tangramdriehoeken. Bedek deze helemaal met andere stukken.
Samen bespreken.

3 **Zet het vogelnest in elkaar.**
Samen bespreken.

werkschrift blz. 31 maatschrift blz. 28 en 29 computer

1 **Tangram.**

a Om dit vierkant af te maken, heb je stukken nodig van een tweede tangramspel. Welke stukken?

2 kleine driehoeken

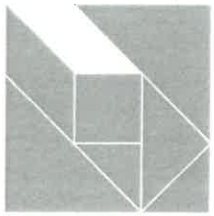

b Is deze hardloper gemaakt uit 1 tangramspel? Leg je antwoord uit. Ja, precies alle stukken zijn gebruikt.

2 **Reken uit.**

a	b	c	d
0,5 × 10 = 5	1200 : 10 = 120	50 : 10 = 5	1,01 × 100 = 101
1,5 × 10 = 15	120 : 10 = 12	150 : 10 = 15	10,12 × 100 = 1012
8,0 × 10 = 80	12 : 10 = 1,2	8 : 10 = 0,8	6,125 × 100 = 612,5
9,3 × 10 = 93	1,2 : 10 = 0,12	93 : 10 = 9,3	6,025 × 100 = 602,5

3 **Reken uit.**

a	b	c	d
10 × € 14 = € 140	10 × € 1,60 = € 16	10 × € 1,98 = € 19,80	€ 50 : 10 = € 5
10 × € 20 = € 200	10 × € 10,50 = € 105	100 × € 13,29 = € 1329	€ 50 : 100 = € 0,50
100 × € 32 = € 3200	100 × € 3,90 = € 390	10 × € 0,85 = € 8,50	€ 4,90 : 10 = € 0,49
100 × € 40 = € 4000	100 × € 7,00 = € 700	100 × € 0,05 = € 5	€ 1,50 : 10 = € 0,15

4 **Wat zijn de buurgetallen?**

a			b			c		
999	1000	1001	5,2	5,3	5,4	7,83	7,84	7,85
9998	9999	10 000	6,8	6,9	7	16,08	16,09	16,10
7566	7567	7568	3,9	4,0	4,1	0,49	0,50	0,51
8979	8980	8981	0,2	0,3	0,4	9,98	9,99	10

5 **Reken uit.**

Je houdt een rest over.

a	b	c
89 : 7 = 12 r 5	94 : 4 = 23 r 2	279 : 7 = 39 r 6
148 : 9 = 16 r 4	186 : 7 = 26 r 4	388 : 8 = 48 r 4
58 : 3 = 19 r 1	213 : 8 = 26 r 5	319 : 6 = 53 r 1.
111 : 6 = 18 r 3	89 : 3 = 29 r 2	373 : 5 = 74 r 3

werkschrift blz. 31 computer

1 **Welke stukjes hebben dezelfde vorm en zijn even groot?**
Geef ze dezelfde kleur.

a

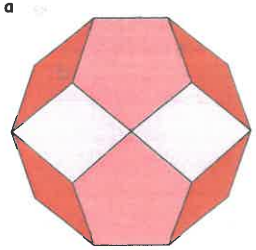

b

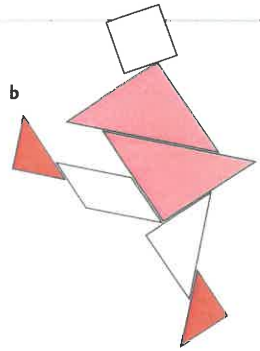

2 **Leg met tangram.**

a Leg de boom met alle 7 tangramstukjes.

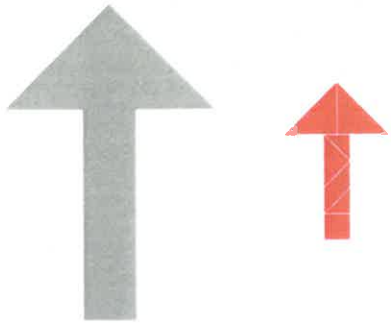

b Leg nu ook dit huis met alle 7 stukjes.

3 **Hoeveel kilometer heeft de fietser gereden?**
Vul in.

	a	b	c	d
beginstand kilometerteller	561,2	347,4	102,5	141,9
eindstand kilometerteller	583,3	566,7	317,4	413,6
gereden afstand in km	22,1	219,3	214,9	271,7

4 **Vul in.**

a

b

c

d

e

f

1 Hoeveel past erin?

a Hoeveel dobbelstenen van 1 cm bij 1 cm bij 1 cm kunnen er in een doosje van 5 cm lang, 5 cm breed en 4 cm hoog? 5 × 5 × 4 = 100

b In een aquarium gaat 500 l water. Hoeveel kubieke meter is dit? 0,5 m³

c Een garage is 10 m lang, 4 m breed en 2,5 m hoog. De inhoud van die garage is 100 m³.

d Het water in het aquarium staat 30 cm hoog. Hoeveel liter moet erbij zodat het water 40 cm hoog staat? 50 liter

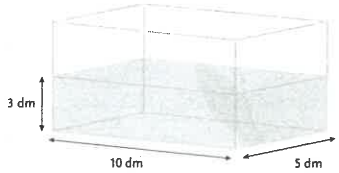

2 Reken om.

a	b	c	d
3 m³ = 3000 l	2000 l = 2 m³	2,5 m³ = 2500 l	2,3 m³ = 2300 l
6 m³ = 6000 dm³	200 l = 0,2 m³	3,5 dm³ = 3500 cm³	0,04 m³ = 40 l
5 dm³ = 5 l	20 l = 0,02 m³	2,5 m³ = 2500 l	8,4 l = 8400 cm³
0,1 dm³ = 0,1 l	1500 l = 1,5 m³	0,05 m³ = 50 l	0,9 dm³ = 900 cm³

3 Hoeveel centiliter past er nog bij?

1 liter = 10 deciliter = 100 centiliter

1 l = 10 dl = 100 cl

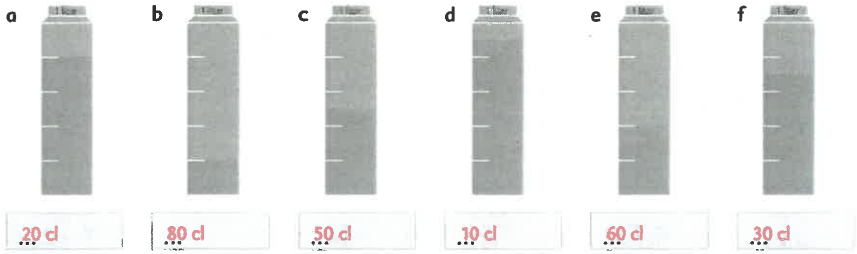

4 Meer, minder of gelijk?

Schrijf over en vul in: meer dan, minder dan of gelijk aan.

a	b	c	d
$\frac{1}{2}$ is minder dan $\frac{5}{8}$	$\frac{3}{4}$ is … $\frac{3}{5}$ meer dan	$\frac{5}{8}$ is … $\frac{3}{4}$ minder dan	0,3 + 0,2 is … 0,45 meer dan
$\frac{1}{2}$ is … $\frac{2}{4}$ gelijk aan	$\frac{3}{4}$ is … $\frac{1}{4}$ meer dan	$\frac{3}{6}$ is … $\frac{1}{2}$ gelijk aan	$\frac{1}{4}$ deel van 2 is … $\frac{4}{8}$ gelijk aan
$\frac{1}{2}$ is … $\frac{1}{3}$ meer dan	$\frac{5}{6}$ is … 1 minder dan	$\frac{2}{4}$ is … $\frac{4}{8}$ gelijk aan	$\frac{4}{20}$ is … $\frac{2}{5}$ minder dan
$\frac{1}{2}$ is … $\frac{5}{10}$ gelijk aan	$\frac{8}{8}$ is … 1 gelijk aan	$\frac{5}{7}$ is … $\frac{5}{8}$ meer dan	0,10 + 0,15 is … $\frac{1}{5}$ meer dan

5 Reken handig.

a	b	c
40 + 76 + 160 = 276	175 − 80 − 20 = 75	15 × 9 × 2 = 270
50 + 150 + 13 = 213	241 − 145 − 55 = 41	16 × 7 × 25 = 2800
128 + 60 + 40 = 228	1000 − 666 − 33 = 301	12 × 11 : 3 = 44
10 + 36 + 290 = 336	900 − 855 − 44 = 1	28 × 9 : 7 = 36

6 Welk getal ligt er precies tussenin?

7 Reken met datum en tijd.

a Op welke datum is Britt jarig? 27 april.

b Op welke dag zegt Sander dit? 28 november.

c Hoe laat is het nu? 3 uur of 15 uur.

d Hoe laat is het programma afgelopen? 00.20 uur.

8 Welke tijd hoort bij het pijltje?

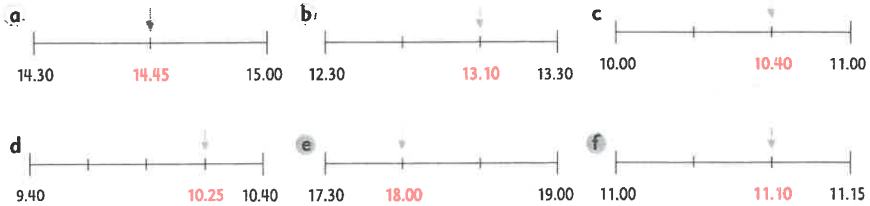

9 Reken uit.

a	b	c
27 + 38 + 85 = 150	126 + 58 + 131 = 315	305 + 416 + 324 + 47 = 1092
31 + 54 + 72 = 157	88 + 142 + 167 = 397	523 + 54 + 173 + 226 = 976
34 + 19 + 74 = 127	194 + 72 + 133 = 399	356 + 444 + 52 + 729 = 1581
25 + 52 + 64 = 141	373 + 148 + 162 = 683	563 + 85 + 651 + 122 = 1421

even snel blz. 116 - 119 verder blz. 120 - 123 plus blz. 124 - 127 computer

116 blok 3 even snel

1 **Reken uit.**

a	b	c	d
44 − 37 = 7	91 − 86 = 5	54 − 49 = 5	83 − 75 = 8
74 − 68 = 6	66 − 58 = 8	81 − 77 = 4	52 − 47 = 5
96 − 88 = 8	53 − 46 = 7	86 − 78 = 8	75 − 68 = 7
62 − 58 = 4	31 − 28 = 3	47 − 39 = 8	45 − 36 = 9

2 **Reken uit.**

a	b	c	d
33 + 9 = 42	19 + 9 = 28	68 + 9 = 77	59 + 8 = 67
33 + 29 = 62	19 + 19 = 38	58 + 19 = 77	59 + 18 = 77
43 + 9 = 52	29 + 19 = 48	48 + 29 = 77	69 + 28 = 97
43 + 39 = 82	29 + 29 = 58	58 + 39 = 97	49 + 38 = 87

3 **Reken uit.**

a	b	c	d
4 × 8 + 3 = 35	6 × 6 + 1 = 37	4 × 9 − 2 = 34	5 × 7 − 4 = 31
9 × 4 + 2 = 38	6 × 9 + 5 = 59	3 × 8 − 4 = 20	6 × 7 − 3 = 39
8 × 8 + 8 = 72	7 × 6 + 2 = 44	8 × 9 − 8 = 64	8 × 7 − 6 = 50
4 × 5 + 3 = 23	8 × 7 + 6 = 62	4 × 7 − 5 = 23	7 × 8 − 4 = 52

4 **Reken uit.**

a	b	c	d
3 × 12 = 36	13 × 5 = 65	2 × 8 × 2 = 32	3 × 4 × 3 = 36
4 × 11 = 44	12 × 7 = 84	3 × 4 × 5 = 60	5 × 2 × 8 = 80
6 × 13 = 78	14 × 6 = 84	4 × 5 × 4 = 80	7 × 6 × 2 = 84
8 × 15 = 120	16 × 4 = 64	6 × 3 × 2 = 36	8 × 5 × 4 = 160

5 **Reken uit.**

a	b	c	d
48 : 8 = 6	54 : 9 = 6	49 : 7 = 7	48 : 6 = 8
480 : 8 = 60	540 : 9 = 60	490 : 7 = 70	480 : 60 = 8
4800 : 8 = 600	5400 : 9 = 600	490 : 70 = 7	480 : 6 = 80
4800 : 80 = 60	5400 : 900 = 6	4900 : 700 = 7	4800 : 600 = 8

6 **Reken uit.**

a	b	c
2 × 12 = 4 × 6 = 24	5 × 14 = 10 × 7 = 70	3 × 16 = 6 × 8 = 48
4 × 16 = 8 × 8 = 64	5 × 18 = 10 × 9 = 90	4 × 12 = 8 × 6 = 48
3 × 18 = 6 × 9 = 54	5 × 12 = 10 × 6 = 60	2 × 14 = 4 × 7 = 28
4 × 14 = 8 × 7 = 56	5 × 16 = 10 × 8 = 80	3 × 14 = 6 × 7 = 42

7 **Schrijf de digitale tijden op.**

a	b	c
10 over 3 is 03.10 of 15.10	kwart over 4 is 04.15 of 16.15	5 over 9 is 09.05 of 21.05
10 over 7 is 07.10 of 19.10	kwart over 7 is 07.15 of 19.15	5 over 5 is 05.05 of 17.05
half 7 is 06.30 of 18.30	kwart voor 2 is 01.45 of 13.45	5 voor 7 is 06.55 of 18.55
half 9 is 08.30 of 20.30	kwart voor 12 is 11.45 of 23.45	5 voor 10 is 09.55 of 21.55

8 **Welk deel van 1 euro?**
Schrijf de breuken op.

a $\frac{1}{2}$

b $\frac{1}{10}$

c $\frac{2}{10} = \frac{1}{5}$

d $\frac{3}{10}$

e $\frac{4}{10} = \frac{2}{5}$

f $\frac{6}{10} = \frac{3}{5}$

g $\frac{5}{100} = \frac{1}{20}$

h $\frac{25}{100} = \frac{1}{4}$

i $\frac{75}{100} = \frac{3}{4}$

9 **Reken om.**

a	b	c	d
1 m = 100 cm	1 m = 10 dm	1 dm = 10 cm	1 cm = 10 mm
5 m = 500 cm	6 m = 60 dm	9 dm = 90 cm	4 cm = 40 mm
4 m = 400 cm	$\frac{1}{2}$ m = 5 dm	$\frac{1}{2}$ dm = 5 cm	$\frac{1}{2}$ cm = 5 mm
$\frac{1}{2}$ m = 50 cm	$4\frac{1}{2}$ m = 45 dm	$2\frac{1}{2}$ dm = 25 cm	$1\frac{1}{2}$ cm = 15 mm

10 **Reken uit.**

a	b	c	d
100 cm = 1 m	1 km = 1000 m	1 hm = 100 m	500 m = $\frac{1}{2}$ km
50 cm = $\frac{1}{2}$ m	6 km = 6000 m	10 hm = 1000 m	1500 m = $1\frac{1}{2}$ km
150 cm = $1\frac{1}{2}$ m	$\frac{1}{2}$ km = 500 m	5 hm = 500 m	2500 m = $2\frac{1}{2}$ km
250 cm = $2\frac{1}{2}$ m	$3\frac{1}{2}$ km = 3500 m	70 hm = 7000 m	8500 m = $8\frac{1}{2}$ km

11 **Reken uit.**

a	b	c	d
1 l = 100 cl	1 l = 10 dl	1 l = 1000 ml	100 cl = 1 l
3 l = 300 cl	4 l = 40 dl	7 l = 7000 ml	50 cl = $\frac{1}{2}$ l
10 l = 1000 cl	$\frac{1}{2}$ l = 5 dl	$\frac{1}{2}$ l = 500 ml	25 cl = $\frac{1}{4}$ l
$\frac{1}{2}$ l = 50 cl	$3\frac{1}{2}$ l = 35 dl	$1\frac{1}{2}$ l = 1500 ml	20 cl = $\frac{1}{5}$ l

12 **Reken uit.**

a	b	c	d
1 kg = 1000 g	0,1 kg = 100 g	2000 g = 2 kg	1500 g = $1\frac{1}{2}$ kg
6 kg = 6000 g	0,3 kg = 300 g	7000 g = 7 kg	2500 g = $2\frac{1}{2}$ kg
$\frac{1}{2}$ kg = 500 g	1,5 kg = 1500 g	500 g = $\frac{1}{2}$ kg	10 000 g = 10 kg
$2\frac{1}{2}$ kg = 2500 g	4,5 kg = 4500 g	250 g = $\frac{1}{4}$ kg	100 g = $\frac{1}{10}$ kg

13 **Reken uit.**

a	b	c	d
3 × 6 = 18	2 × 7 = 14	5 × 8 = 40	3 × 9 = 27
3 × 16 = 48	2 × 17 = 34	50 × 8 = 400	30 × 90 = 2700
3 × 26 = 78	2 × 27 = 54	5 × 80 = 400	30 × 900 = 27 000
3 × 56 = 168	2 × 47 = 94	500 × 8 = 4000	3 × 900 = 2700

14 **Reken handig.**

Zoek eerst getallen die je makkelijk kunt optellen.

a	b	c
14 + 3 + 6 = 23	25 + 8 + 75 = 108	8 + 16 + 2 + 14 = 40
28 + 14 + 2 = 44	40 + 9 + 60 = 109	4 + 28 + 6 + 12 = 50
53 + 16 + 7 = 76	23 + 4 + 77 = 104	3 + 23 + 7 + 17 = 50
39 + 18 + 11 = 68	46 + 6 + 54 = 106	5 + 18 + 5 + 12 = 40

15 **Reken uit.**

a	b	c	d
12 : 3 = 4	15 : 5 = 3	16 : 4 = 4	18 : 6 = 3
300 : 3 = 100	150 : 5 = 30	160 : 4 = 40	180 : 6 = 30
312 : 3 = 104	155 : 5 = 31	164 : 4 = 41	186 : 6 = 31
315 : 3 = 105	165 : 5 = 33	168 : 4 = 42	192 : 6 = 32

16 **Reken uit.**

a	b	c
€ 0,49 + € 0,49 = € 0,98	€ 0,98 + € 1,00 + € 0,99 = € 2,97	€ 1,99 + € 1,99 = € 3,98
€ 0,98 + € 0,98 = € 1,96	€ 1,99 + € 2,00 + € 0,99 = € 4,98	€ 1,99 + € 2,97 = € 4,96
€ 1,97 + € 0,99 = € 2,96	€ 4,00 + € 0,98 + € 0,98 = € 5,96	€ 2,98 + € 2,98 = € 5,96
€ 1,98 + € 0,97 = € 2,95	€ 0,99 + € 1,99 + € 0,99 = € 3,97	€ 3,99 + € 1,99 = € 5,98

17 **Reken uit.**

a	b	c	d
100 − 8 = 92	101 − 9 = 92	200 − 6 = 194	300 − 11 = 289
100 − 98 = 2	101 − 99 = 2	200 − 96 = 104	300 − 101 = 199
1000 − 8 = 992	1001 − 9 = 992	2000 − 6 = 1994	3000 − 11 = 2989
1000 − 98 = 902	1001 − 99 = 902	2000 − 96 = 1904	3000 − 101 = 2899

18 **Reken uit.**

a	b	c	d
$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$	$\frac{7}{10} + \frac{2}{10} = \frac{9}{10}$	$\frac{2}{3} + \frac{1}{3} = 1$	$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$
$\frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{10} + \frac{4}{10} = 1$	$\frac{3}{4} + \frac{1}{4} = 1$	$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$
$\frac{2}{5} + \frac{2}{5} = \frac{4}{5}$	$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \frac{5}{8}$	$\frac{4}{5} + \frac{1}{5} = 1$	$\frac{3}{8} + \frac{1}{8} = \frac{1}{2}$
$\frac{1}{4} + \frac{3}{4} = 1$	$\frac{4}{9} + \frac{4}{9} = \frac{8}{9}$	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$	$\frac{1}{6} + \frac{1}{3} = \frac{1}{2}$

19 **Reken uit.**

a	b	c	d
0,1 + 0,9 = 1	1,1 + 0,9 = 2	2 − 1 = 1	5 − 4 = 1
0,7 + 0,3 = 1	2,3 + 0,7 = 3	2 − 0,1 = 1,9	5 − 0,4 = 4,6
0,2 + 0,8 = 1	3,8 + 0,2 = 4	3 − 2 = 1	6 − 1 = 5
0,4 + 0,6 = 1	4,4 + 0,6 = 5	3 − 0,2 = 2,8	6 − 0,1 = 5,9

20 **Rond af op een heel getal.**

a	b	c	d
1,1 1	4,1 4	12,6 13	20,4 20
1,8 2	9,8 10	13,1 13	21,7 22
2,3 2	3,6 4	15,8 16	31,1 31
2,6 3	2,2 2	16,9 17	31,6 32

21 **Tel verder.**

a Met centen.

€ 4,13 € 4,14 € 4,15 € 4,16 € 4,17 € 4,18 € 4,19 € 4,20 € 4,21 € 4,22 € 4,23 € 4,24

€ 2,06 € 2,07 € 2,08 € 2,09 € 2,10 € 2,11 € 2,12 € 2,13 € 2,14 € 2,15 € 2,16 € 2,17

€ 1,98 € 1,99 € 2,00 € 2,01 € 2,02 € 2,03 € 2,04 € 2,05 € 2,06 € 2,07 € 2,08 € 2,09

b Met 10 cent.

€ 1,40 € 1,50 € 1,60 € 1,70 € 1,80 € 1,90 € 2,00 € 2,10 € 2,20 € 2,30 € 2,40 € 2,50

€ 0,75 € 0,85 € 0,95 € 1,05 € 1,15 € 1,25 € 1,35 € 1,45 € 1,55 € 1,65 € 1,75 € 1,85

€ 3,89 € 3,99 € 4,09 € 4,19 € 4,29 € 4,39 € 4,49 € 4,59 € 4,69 € 4,79 € 4,89 € 4,99

kwismeester

1 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
0,53 m + 0,68 m = 1,21 m
0,75 m + 0,87 m = 1,62 m
0,96 m + 0,47 m = 1,43 m
0,58 m + 0,58 m = 1,16 m

b
1,84 m + 0,66 m = 2,50 m
1,95 m + 0,47 m = 2,42 m
2,48 m + 0,75 m = 3,23 m
3,26 m + 0,98 m = 4,24 m

c
3,21 m – 1,85 m = 1,36 m
3,20 m – 1,78 m = 1,42 m
4,26 m – 1,87 m = 2,39 m
6,57 m – 2,79 m = 3,78 m

d
6,21 m – 2,73 m = 3,48 m
8,25 m – 2,99 m = 5,26 m
10,04 m – 2,86 m = 7,18 m
11,32 m – 6,77 m = 4,55 m

2 **Bereken de afstanden.**

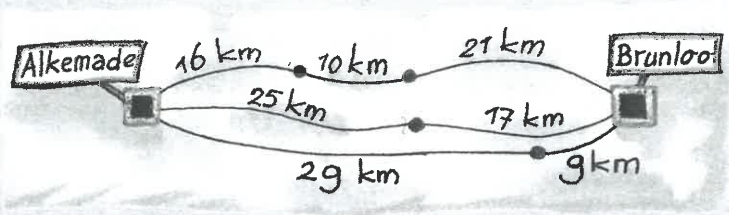

a Hoeveel kilometer is de kortste weg? 38 km
b Hoeveel kilometer verschil is er tussen de kortste en de langste weg? 9 km
c Niels neemt 3 dagen lang elke dag heen en terug een andere weg van Alkemade naar Brunloo. Hoeveel kilometer rijdt hij in totaal? 2 × (47 + 42 + 38) = 254 km

3 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
€ 1,32 – € 0,46 = € 0,86
€ 1,28 – € 0,59 = € 0,69
€ 1,36 – € 0,48 = € 0,88
€ 1,51 – € 0,75 = € 0,76

b
€ 2,14 – € 1,27 = € 0,87
€ 2,43 – € 1,45 = € 0,98
€ 2,51 – € 1,76 = € 0,75
€ 2,76 – € 1,68 = € 1,08

c
€ 3,57 – € 2,79 = € 0,78
€ 5,43 – € 3,26 = € 2,17
€ 9,71 – € 8,84 = € 0,87
€ 7,35 – € 3,77 = € 3,58

4 **Reken uit.**
Zet de getallen onder elkaar.

a
5 × 19 = 95
7 × 18 = 126
6 × 14 = 84
8 × 17 = 136

b
5 × 26 = 130
7 × 28 = 196
9 × 23 = 207
8 × 22 = 176

c
4 × 126 = 504
5 × 139 = 695
7 × 158 = 1106
6 × 161 = 966

d
7 × 256 = 1792
8 × 324 = 2592
5 × 319 = 1595
9 × 463 = 4167

5 **Reken uit.**

a Mobiel bellen kost 18 c per minuut.
Jessica belt 6 minuten.
Hoeveel kost dat? € 1,08

b Een blikje sinas kost € 0,49.
Mama koopt 6 blikjes.
Hoeveel moet zij betalen? € 2,94

c Papa koopt 3 paar sokken voor € 19,80.
Hoeveel kost 1 paar? € 6,60

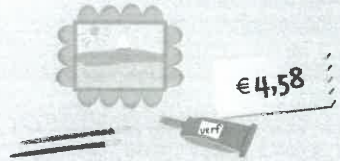

d De kunstschilder koopt 6 tubes verf. Hoeveel moet hij daarvoor betalen? € 27,48
Hij betaalt met 2 briefjes van 20 euro. Hoeveel krijgt hij terug? € 12,50

6 **Reken uit.**
Reken uit je hoofd.

a
€ 1,00 – € 0,50 = € 0,50
€ 1,00 – € 0,05 = € 0,95
€ 1,00 – € 0,55 = € 0,45
€ 1,00 – € 0,95 = € 0,05

b
€ 10,00 – € 5,50 = € 4,50
€ 10,00 – € 0,55 = € 9,45
€ 10,00 – € 0,05 = € 9,95
€ 10,00 – € 5,55 = € 4,45

c
€ 100,00 – € 10,00 = € 90,00
€ 100,00 – € 0,10 = € 99,90
€ 100,00 – € 1,10 = € 98,90
€ 100,00 – € 1,11 = € 98,89

7 **Welke bedragen zijn samen precies € 20?**

a

€ 7,50	€ 10,05	€ 3,25
€ 12,50	€ 16,75	€ 9,95

b

€ 1,95	€ 10,25	€ 15,15
€ 9,75	€ 4,85	€ 18,05

c

€ 13,14	€ 12,89	€ 15,51
€ 4,49	€ 6,86	€ 7,11

8 **Welke getallen horen erbij?**

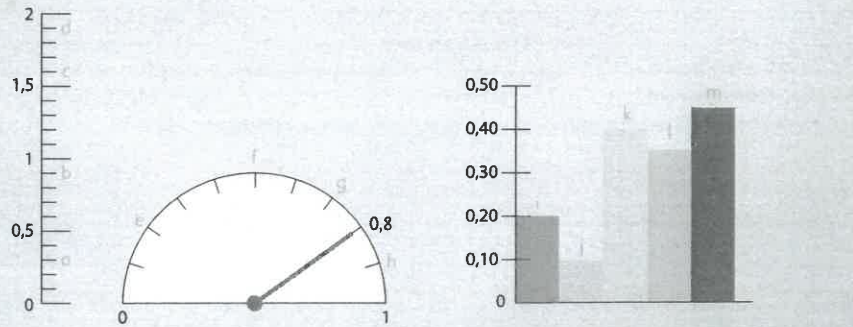

a 0,3	b 0,9	c 1,6	d 1,9	e 0,2	f 0,5	g 0,7	h 0,9	i 0,20	j 0,10	k 0,40	l 0,35	m 0,45

9 Welk getal ontbreekt?

a	6	6,1	6,2	6,3	6,4	6,5
b	3,6	3,7	3,8	3,9	4	4,1
c	3,18	3,19	3,20	3,21	3,22	3,23
d	4,16	4,17	4,18	4,19	4,20	4,21
e	6,10	6,15	6,20	6,25	6,30	6,35
f	3,5	4	4,5	5	5,5	6
g	14,80	14,85	14,90	14,95	15	15,05
h	4,94	4,96	4,98	5	5,02	5,04

10 Welke antwoorden zijn fout?

Schat eerst. Controleer met je rekenmachine.

a
567 + 698 = 1255
409 + 157 = 566
834 − 110 = 724
916 − 32 = 884

b
1000 − 654 = 446
3109 − 2091 = 1018
555 + 666 = 1111
123 + 321 = 444

c
104 × 42 = 4168
632 × 632 = 399 424
1001 × 1001 = 1 002 001
523 × 111 = 68 053

d
34 × 21 − 14 = 700
783 : 9 + 13 = 100
38 × 34 + 12 = 1302
2 × 2 × 2 × 2 × 2 = 32

11 Reken uit.

Gebruik je rekenmachine.

a
7 × 9 + 7 = 70
7 + 7 × 9 = 70
11 × 12 × 13 = 1716
13 × 12 × 11 = 1716

b Toets in:
2 × 10 = × 2 = × 2 = × 2 =
en zo verder.
Hoe vaak moet je × 2 intoetsen om boven 5000 te komen? 20, 40, 80, 160, 320, 640, 1280, 2560, 5120. Dus 8 keer.

c Toets in:
3 × 10 = × 3 = × 3 = × 3 =
en zo verder.
Hoe vaak moet je dit doen om boven 5000 te komen? 30, 90, 270, 810, 2430, 7290. Dus 5 keer.

12 Kies het juiste antwoord.

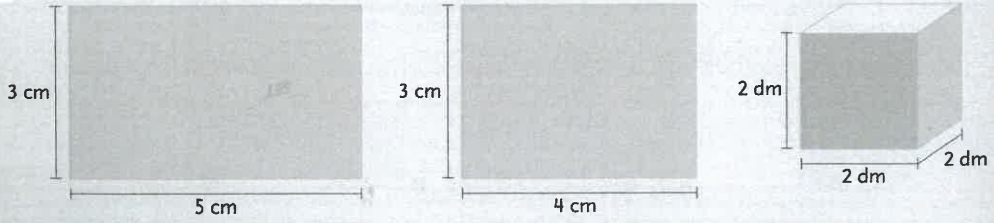

a Hoe groot is de omtrek?

8 cm	16 cm	15 cm

b Hoe groot is de oppervlakte?

7 cm²	12 cm²	22 mm²

c Hoe groot is de inhoud?

6 dm³	800 cm³	8 l

13 Welk percentage hoort erbij?

a

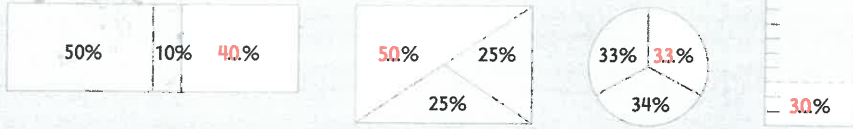

b Van de bezoekers van een concert was 35% ouder dan 30 jaar.
25% was tussen de 12 en de 20 jaar oud.
Niemand was jonger dan 12 jaar.
Hoeveel procent was tussen de 20 en 30 jaar oud? 40%

14 Betaal elk bedrag met 1 munt of 1 briefje.

Welke munten of briefjes?
Hoeveel krijg je terug?

a
€ 0,45 50 c € 0,05
€ 0,89 1 euro € 0,10
€ 1,99 2 euro niets
€ 1,69 2 euro € 0,30

b
€ 9,49 10 euro € 0,50
€ 8,75 10 euro € 1,25
€ 6,39 10 euro € 3,60
€ 7,65 10 euro € 2,35

c
€ 41,06 50 euro € 8,95
€ 48,79 50 euro € 1,20
€ 32,45 50 euro € 17,55
€ 81,09 100 euro € 18,90

15 Neem over en vul in.

a

afstand	2 m	4 m	12 m	120 m	1200 m	3600 m
tijd	30 sec.	1 min.	3 min.	30 min.	5 u	15 u

b

afstand	1500 m	3 km	15 km	45 km	90 km	270 km
tijd	3 min.	6 min.	30 min.	1 $\frac{1}{2}$ u.	3 u	9 u

16 Neem over en vul in.

Een monteur vraagt € 30 arbeidsloon per uur.

arbeidsloon in €	30	15	5	20	45	90	75
reparatietijd	1 u.	$\frac{1}{2}$ u.	10 min.	40 min.	1 $\frac{1}{2}$ u.	3 u.	2 $\frac{1}{2}$ u.

17 Reken uit.

a
12 × 17 = 204
13 × 16 = 208

b
14 × 23 = 322
18 × 27 = 486

c
23 × 34 = 782
21 × 37 = 777

d
78 × 43 = 3354
56 × 48 = 2688

1 **Getallen met 3 cijfers.**

a Wat is het grootste hele getal dat je met 3 cijfers kunt maken? 999
b Wat is het kleinste hele getal dat je met 3 cijfers kunt maken? 100
c Wat is het grootste hele getal dat je met 3 verschillende cijfers kunt maken? 987
d Wat is het kleinste hele getal dat je met 3 verschillende cijfers kunt maken? 102

2 **Tv-programma's.**

7.00 Sesamstraat (NPS) **7.15** Alles kids (AKN): **7.30** Het Klokhuis (NPS) **7.50** Jeugdjournaal (NOS) **8.00** Villa Achterwerk (VPRO): Goeie vraag. 8.05 Sjaarloos. 8.06 Poppentje **8.18** Wizzy & Woppy (TROS) **8.23** KRO's Kindertijd (KRO): 8.23 Musti. 8.28 Sofie is bij de tandarts. 8.30 Oake Doke. 8.40 Kleine verhalen. 8.47 Jesper gaat skaten. 8.50 Eddie en Freddie. 8.53 Tik tak.

a Welk programma duurt het kortst?
b Welke programma duurt het langst?
c Waarom zijn sommige tijden vetgedrukt?
a Sjaarloos (1 minuut).
b Het Klokhuis (20 minuten).
c Dan komt er een andere omroep.

3 **Digitale tijden.**

a Wat betekenen de getallen? 12 uur, 34 minuten, 56 seconden; bijna 5 over half 1.
b Hoe laat is het over 10 seconden? 12.35.06
c Bedenk nog een tijd met 6 verschillende cijfers zo mooi op een rij. 01.23.45

4 **Groter en even groot.**

Hebben Kim en Anouk gelijk? Leg je antwoord uit.

Ja, want 1 kleine cirkel heeft een middellijn die de helft is van die van de grote cirkel. De oppervlakte is dus $\frac{1}{4}$ deel van de grote cirkel. 2 cirkels samen zijn dus de helft van de oppervlakte van de grote cirkel.

a Kim zegt: 'Het grote vierkant is 4 keer zo groot als het kleine.' Ja, want de zijden van het kleine vierkant komen tot de helft van die van het grote vierkant.
b Anouk zegt: 'De twee oranje cirkels zijn samen even groot als het paarse deel van de grote cirkel.'

5 **Een rij blokken.**

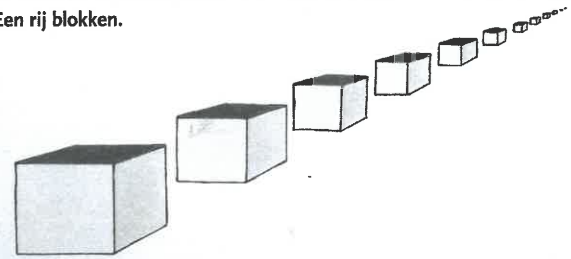

a Kijk goed naar de tekening. Schrijf op wat je ziet. Een rij dozen die achter elkaar staan.
b Draai nu het boek een halve slag. Wat zie je nu? Losse zwevende blokken die rechts voorbijgaan.

6 **Kijk goed naar het plaatje.**

a Wat zie je hier? Schrijf het op.
b Hoeveel schilderijlijsten tel je?
c De breedte van de tweede lijst is $\frac{3}{8}$ deel van de grote lijst. Klopt dat? Gebruik je liniaal.
d Is de breedte van de derde lijst $\frac{3}{8}$ deel van de tweede lijst? Meet het na.
e De oppervlakte van het grootste schilderij (met lijst) is 7 keer zo groot als de oppervlakte van het tweede schilderij. Klopt dat?
a Allemaal dezelfde schilderijtjes in perspectief.
b 3
c 66 mm en 24 mm, dus dat klopt bijna
d 9 mm en 24 mm. $\frac{9}{24} = \frac{3}{8}$ deel.
e $\frac{8}{3} \times \frac{8}{3} = \frac{64}{9}$ en dat gaat ongeveer 7 keer.

7 **Lees de staafdiagrammen.**

Dag en nacht in 1 staafdiagram. Meetpunt: eerste dag van elke maand.

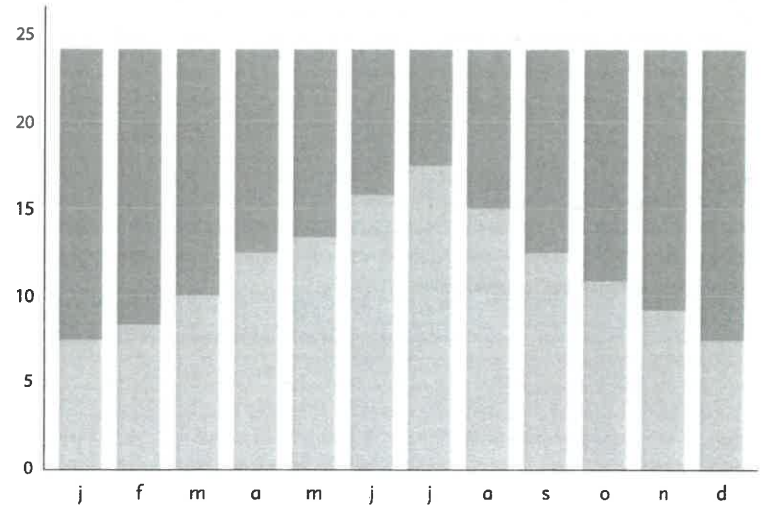

a Wat betekenen de letters onder het staafdiagram? De maanden van het jaar.
b Wat betekenen de cijfers links van het staafdiagram? Uren: er gaan 24 uren in een etmaal.
c Hoe lang duurt een dag in de wintermaanden? Uiterst links en rechts af te lezen: ongeveer 7 $\frac{1}{2}$ uur.
d In welke maand duurt de nacht het kortst? Hoe lang? In juli. De nacht duurt dan ongeveer 7 uur.
e Jesse zegt: 'Alle dagen van het jaar samen duren ongeveer net zo lang als alle nachten van het jaar samen.' Heeft hij gelijk? Ja. Als je alle blauwe staven als een lange strook tegen elkaar aanlegt en je doet dat ook met de gele, dan zijn de stroken ongeveer even lang.

8 **Maak de kralenketting langer.**

Kijk goed naar de tabel.

paarse kralen	1	2	3
oranje kralen	1	3	6

a Hoe lang moet de ketting worden als $\frac{1}{3}$ deel van de kralen paars is? 9 kralen: 3 paarse en 6 oranje.
b Hoe lang moet de ketting worden als $\frac{1}{10}$ deel van de kralen paars is? Maak zelf een rekentabel. 170 kralen.

9 **Ramen en ruitjes.**

a Hoeveel ramen zie je?
Leg uit hoe je telt. 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15
b Vergelijk de som met opgave 8. Welk verband is er met de oranje kralen?
Ook 1 + 2 + 3 + 4 + ...

10 **Blikken stapelen.**

a Hoeveel blikken zie je? 10 blikken.
b Hoeveel blikken staan er in een stapel met 5 rijen? 15 blikken.
Waarom? Er komt dan onderaan een rij van 5 blikken bij.
c En in een stapel met 10 rijen?
1 + 2 + 3 + 4 + ... + 10 = 5 × [1 + 10] = 5 × 11 = 55. (1 + 10 = 2 + 9 = 3 + 8, enz.)

11 **Blikken stapelen.**

Je hebt 91 rode, 110 blauwe en 120 groene blikken.
a Met welke kleur kun je net zo'n stapel bouwen als bij opgave 10?
Let op: je moet alle blikken van die kleur gebruiken. Met rood en met groen.
b Hoeveel rijen heeft de stapel? Met 91 blikken krijg je 13 rijen en met 120 blikken krijg je 15 rijen.

12 **Reken handig.**

Schrijf op hoe je rekent.
a De helft van 14 + 16 + 18 = 7 + 8 + 9 = 24
b De helft van 14 × 16 × 18 = 7 × 16 × 18 = 112 × 18 = 224 × 9 = 2240 − 224 = 2016
c De helft van 128 : 16 = 64 : 16 = 4
d De helft van 504 − 296 = 252 − 148 = 104

13 **Wat zie je hier?**

Schrijf het op.

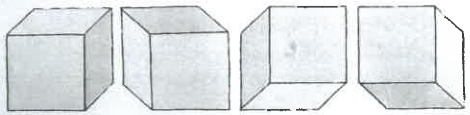

Antwoord: De eerste kubus zien we van rechts, de tweede van boven, de derde van links en de laatste van onderen. Door de kleur steeds op een ander vlak te doen, kantelt de kubus elke keer 1 stapje naar links.

14 **Getallenraadsels.**

Los op.
a Maak een getal van 4 cijfers.

Het laatste cijfer is het dubbele van het eerste cijfer.

Het tweede cijfer is 3 minder dan het derde cijfer.

Het eerste en laatste cijfer zijn samen 2 keer het derde cijfer.

4368 of 2034

b Vermenigvuldig 2 hele getallen en krijg als antwoord 7. 7 × 1

15 **Hoe verbeter je fouten op je rekenmachine?**

a Tik in: 39,45 × 179,9.
Maar de komma staat verkeerd: het had 17,99 moeten zijn. Schrijf op hoe je dat kunt veranderen zonder de hele som opnieuw in te tikken. Druk op ON en tik in 17,99.
b Tik in: 75,5 × 408.
Maar 408 moest eigenlijk 40,8 zijn.
Schrijf op hoe je dat kunt veranderen zonder de hele som opnieuw in te tikken. Toets in :10.
c Reken uit 5 : 6.
Vermenigvuldig dat met 6. Wat komt eruit? Dat verschilt. Bij de Wescal komt er 5 uit. Maar er zijn rekenmachines die de uitkomst van 5 : 6 afbeken bij 0,8333333.
Dat getal × 6 = 4,9999998.

16 **De kalender.**

1 januari 2006 viel op een zondag.
a Wat voor dag was de laatste dag van 2006? Ook een zondag, omdat 2006 geen schrikkeljaar was.
b In welk jaar valt 1 januari ook op een zondag? 2012.
c Valt de laatste dag van dat jaar ook op zondag? Nee, want 2012 is een schrikkeljaar.

17 **Secondes en jaren.**

Per seconde worden er in de wereld 5 kinderen geboren.
a Hoeveel kinderen worden er per etmaal geboren? Bijna een half miljoen (432 000).
b Hoeveel kinderen is dat ongeveer per jaar? Ruim 150 miljoen.
c Reken vraag b nog eens uit met je rekenmachine. Het grote getal past niet op het scherm. Hoe los je dat op? Reken uit: 5 × 60 × 60 × 24 × 365. Deel het antwoord door 10 en zet er een nul achter. Of: reken met 36,5 i.p.v. 365.

18 **Los de getallenraadsels op.**

a Hoe vaak komt het cijfer 0 voor in de getallen van 100 tot en met 199?
b Wat is het kleinste getal dat je kunt maken met 3 verschillende cijfers en een komma?
a Van 100 t/m 110: 12 keer. Van 120 t/m 190: 8 keer. Samen 20.
b 0,12
c In welke jaren vallen 1 januari en 1 april op dezelfde dag? Hoe komt dat?
d Ieder jaar vallen 1 september en 1 december op dezelfde dag. Hoe komt dat?
c In schrikkeljaren. Dan heeft het 1e kwartaal 91 (= 31 + 29 + 31) dagen: precies 13 weken.
d September en november hebben 30 dagen en oktober 31; dat is samen 91 dagen: precies 13 weken.

plusschrift